

LETNIK
60

LETO-1943

CVETJE

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

SEPTEMBER - OKTOBER

Vsebina 9.—10. šte.: Po posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu 129. — Praznik sv. rožnega venca 130. — 200 letnica velikega oltarja pri frančiškanih v Ljubljani 131. — Čudodelniku Padovancu 133. — Molitev popotnikov 133. — Ne pozabimo prisege! 134. — Pogreb živega mrliča 135. — Katekizem tretjega reda sv. Frančiška 136. — Dve, tri stvari za življenje 138. — Pobožnost sv. Frančiška 140. — Vojak in dekle 142. — Frančiškanski misijoni (priloga). — Naš misijonar p. Peter Baptist Turk se je oglasil 143—146. — Očetu Frančišku ob smrti 147. — Kapucin p. Honorij Teršan 147. — Srce naše vere — sv. maša 150. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 152. — Frančiškova mladina 153. — Iz moje celice 154. — Predvsem dostojnost! 154. — Albanska mladenka 156. — Pax et bonum! 159. — In naj molijo za mrtve... 160.

Celoletna naročnina 15 lir.

Posamezna številka 3—lire. Za Nez. Hrvatsko 50 kun. Izhaja dvomesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provinca sv. Križa. — Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnshek OFM. — Uredništvo in upravnništvo „Cvetja“, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček. računa 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1943

September — Kimovec

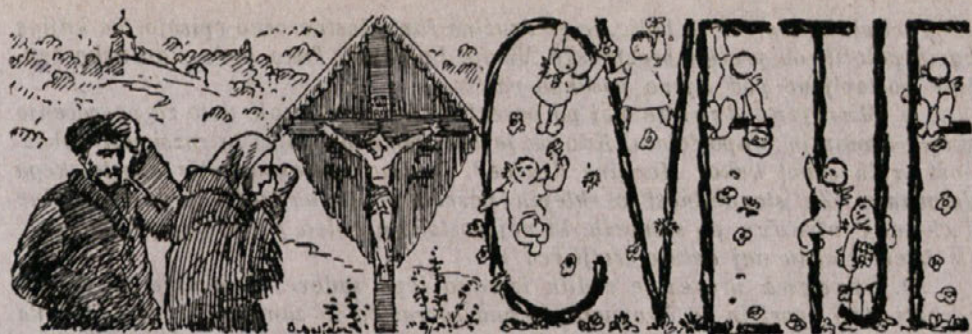
1	S	Čm.	B. Janez in Pet. m., S. Egid. 12 br. m.	16	Č	Čm.	S. Kornelij in Ciprijan m., S. Eufemija in tov. m.
2	Č		B. Janez, Apolinar in Severin m., S. Stefan kralj	17	P	VO. PO.	KV., Rane N. S. O. Frančiška
3	P	Čm.	Od dneva	18	S	PO.	KV., S. Jožef Kupertin sp.
4	S	PO.	S. Roza Viterb. dev.	19	N		14. pb. n., S. Januarij in tov. m.
5	N		12. pb. n. (Angelska), B. Gentil m., S. Lavrencij sp.	20	P		S. Evstahij in tov. m.
6	P	Čm.	B. Liberat in Peregrin sp.	21	T		S. Matej apostol
7	T	Čm.	Od dneva	22	S		S. Tomaž Vil. šk., S. Mavric. in t. m.
8	S	VO. PO. X	Rojstvo B. M. D., S. Hadrijan m.	23	Č		Najdba sv. Klare, S. Lin pm., S. Tekla dm.
9	Č	Čm.	B. Serafina vd., S. Gorgonij m.	24	P	PO.	S. Pacifik sp., M. B. Rešiteljica
10	P		B. Apolinar in t. m., S. Nikolaj T.	25	S		B. Frančišek-Marija sp.
11	S		B. Bonaventura Barcel sp., S. Prot in Hijacint m.	26	N		15. pb. n., B. Lucija d., S. Cip. in J. m.
12	N	PO.*	13. pb. n., Presladko Ime Marij.	27	P	PO.	S. Elzearij sp., S. Kozma in D. m.
13	P	Čm.	B. Frančišek Kald. sp.	28	T	Čm.	B. Bernardin Feltr. sp., S. Večeslav m. (Molitve za naše rajne)
14	T		Povišanje sv. Križa	29	S	PO.	S. Mihael nadangel
15	S		KV., Sed. žal. B. M. D., S. Nikom. m.	30	Č		S. Hijeronim c. uč.

Oktober — Vinotok

1	P		B. Janez in Nikol. sp., S. Remig. šk.	17	N		18. pb. n. (Misijonska), S. Marjeta Marija Alacoque dev.
2	S	PO.	S. Angeli varuhi	18	P	PO.	S. Luka evangelist
3	N		16. pb. n., S. Terezija D. J., Vigilija S. Frančiška	19	T		S. Peter Alkantarski sp.
4	P	VO. PO. X	S. N. O. Frančišek ust. 3 redov	20	S		S. Janez Kancij sp.
5	T		B. Felicija d., S. Placid in tov. m.	21	Č		B. Jakob škof, S. Hilarijon, S. Uršula in t. m.
6	S	PO.	S. Marija-Frančiš. d., S. Bruno sp.	22	P		Posvečevanje cerkva
7	Č		Kraljica presv. Rožnega venca, S. Marko p., S. Sergij in t. m.	23	S		B. Jožefina dev. in muč.
8	P		S. Brigita vdova	24	N		19. pb. n., S. Rafael nadangel
9	S		S. Janez Leon. sp., S. Dioniz. in t. m.	25	P		B. Baltasar sp., S. Krizant in Daria m.
10	N	PO.	17. pb. n., S. Daniel in t. muč., S. Frančišek Borgia sp.	26	T	PO.	B. Bonaventura Pot. sp., S. Evarist pm.
11	P	PO.	Materinstvo B. M. D., Osmina	27	S		Od dneva. Med osmino
12	T	PO.	S. Serafin spoznavalec	28	Č		S. Simon in Juda Tadej ap.
13	S		S. Edvard kralj	29	P		Od dneva. Osmina P. C.
14	Č		S. Kalist I. papež in mučenec	30	S	PO.	B. Angel Ak. sp.
15	P		S. Terezija Avilska dev.				
16	S		S. Hedviga vdova	31	N	PO.	20. pb. n., Kristus Kralj

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena. X = popolni odpustek le za člane Frančiškanske misijonske zveze.

* PO celo osmino. Poleg navadnih pogojev še udeležba pri sv. maši.

Po posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu

Hvala Bogu in brezmadežni Materi Mariji, posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu se je v vseh župnijah izvršila z veliko pobožnostjo in z močnim zaupanjem. Spokornih procesij se je udeležilo neverjetno mnogo vernikov v res pravem spokornem duhu. Marija je pritegnila k sebi tako številne duše, da še kaj podobnega nismo doživeli.

Res, hvalo smo dolžni Bogu po usmiljeni Materi in Kraljici Mariji! Pri-srčno prosim Marijo, naj nakloni svoje posebno posredovanje pri Sinu vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvršitvi posvetitve od pripravljalnega odbora in duhovnikov do slednjega vernika in otroka.

Ali smemo zdaj pričakovati rešitve in mnogoterih nadlog, ki nas tarejo in strašijo? Sveti oče nam je sporočil, da Mati božja ne bo mogla biti nezvesta svoji obljubi, če smo se ji brez pridržka izročili in posvetili. Brez pridržka, to se pravi tako, da v duhu posvetitve vztrajamo, da nehamo Boga žaliti, kakor smo ob posvetitvi slovesno izjavili. Da pa bomo stanovitni ostali — res popolnoma spreobrnjeni k Bogu — bomo storili še sledeče:

1. Z mesecem julijem bomo začeli novo vrsto peterih prvih sobot. K tej pobožnosti vabimo posebno tiste, ki se doslej te pobožnosti še niso udeležili, da bo naraslo število tistih, ki s to pobožnostjo dajejo častno zadoščenje brezmadežnemu Srcu Marijinemu za kletve in druge žalitve. S prenovljeno gorečnostjo nadaljujmo pravno pobožnost prvih petkov in prvih sobot, da zado-stimo božji pravičnosti za zakrknjene grešnike, da se bodo med nami vsi spre-obrnili na pravo pot, ki vodi k Bogu in njegovi večni sreči. Če je Lucija, ki je v Fatimi videla nebeško Gospo in z njo govorila, nedavno izjavila, da Portugalska še ni dosti storila, da bi potolažila božjo pravičnost, koliko moramo potem še mi storiti, ki smo se komaj začeli spreobračati k Bogu, ki je tudi med nami vse preveč žaljen!

2. Te petere mesece, ko bomo znova opravljali pobožnost prvih sobot, po-rabimo predvsem za to, da se bodo posvetile brezmadežnemu Srcu Marijinemu vse krščanske družine, ki se doslej še niso. Pripravljalni odbor bo izdal v ta namen posebna navodila in objavil tudi posebno molitev za družinske posvetitve.

Katehetje naj s pomočjo otrok vplivajo na družine, da se dobro pripravijo na družinsko posvetitev in jo lepo in iz vsega srca izvedejo.

Vsem župnijam in duhovnijam se priporoča, da družine, ki so se posvetile brezmadežnemu Srcu Marijinemu, vpišejo v posebne knjige, ki jih bo oskrbel

pripravljalni odbor — še bolje, če se družine same lastnoročno vpišejo. Te knjige bomo položili ob prestol brezjanske Marije Pomagaj. Tako bodo slovenske družine postavljene pod Njeno posebno varstvo!

3. *Marijine družbe naj po posvetitvi poživé svoje delo za posvečenje svojih članov in v apostolatu. Kdo pa je bolj poklican gojiti in razširjati pobožnost prvih sobot kakor Marijine družbe? Tu imajo krasno polje apostolskega delovanja. Za stanovitnost v sklepih posvetitve so najboljše sredstvo redne duhovne obnove po stanovih, ki naj postanejo reden pastoralni pripomoček. (V istem smislu naj deluje tretji red!)*

4. *Spravna misel je rodila izredno lepe sadove. Mnogokje so se poravnali stari spori in se izravnala osebna sovraštva in zamere. Ni pa ta velika in lepa, pristno krščanska misel prodrla še povsod, kjer bi bila sprava potrebna. Med revnimi katoličani se morajo poravnati spori in se narediti iskrena sprava. To smo dolžni lastnemu zveličanju in zveličanju bližnjega! Kako naj upamo na izredno usmiljenje božje, kakršnega smo potrebni, če pa sami v napuhu in napačni skrbi za svojo čast zakrknemo svoja srca spravi misli? Prav tako moramo vsem, ki iščejo pot k Bogu in Cerkvi, olajšati korak, ki je zanje osebno morda pretežak, pomagati jim z ljubeznijo in razumevanjem, kakor božji Učenik, ki nalomljenega trsta ne prelomi in tlečega stenja ne ugasne (Mt 12, 20).*

To so samo nekatere misli za nadaljevanje našega dela v zvezi z izvršeno posvetitvijo, da ne bo ostala samo lep spomin, ampak bo pomenila preobrat v verskem življenju vsega naroda; le iz takega preobrata moremo upravičeno pričakovati lepših in mirnejših časov, pa tudi moči, da bomo sebi v korist prenesli in pretrpeli vse, kar še pride. Iz resnično spreobrnjenih duš prihajajoče klice: Marija, pomagaj nam Ti, bo Marija prav gotovo uslišala.

V Ljubljani, dne 9. junija 1943.

† Gregorij,
skof.

Praznik sv. rožnega venca

Praznik je poveličanje varstva blažene Device Marije, ki ga je bila Cerkev deležna po molitvi sv. rožnega venca. Praznik je bil vpeljan kot hvalen spomin na čudežno zmago krščanskega orožja dne 7. oktobra 1571 pri Lepantu in v zahvalo za druge zmage nad Turki. Molitev sv. rožnega venca moramo razločevati od praznika. Sv. rožni venec je poseben način molitve, ki se je razvila iz Marijinega češčenja v srednjem veku. Pravijo, da je molitev sv. rožnega venca začel sv. Dominik, ki mu ga je blažena Devica sama priporočila kot izdatno sredstvo zoper krivo vero Albingencev. Papež Pij V., ki je bil dominikanec, je to molitev zelo priporočal in razširjal in rožni venec je postal najljubša ljudska molitev krščanstva.

Pozneje je Marija še nekajkrat potrdila, kako ljuba ji je molitev sv. rožnega venca. V Lurdu se je prikazala s sv. rožnim vencem v roki. V Fatimi ga je naravnost priporočila kot najizdatnejšo in najhitrejšo rešitev iz težav današnjih dni. Ubogajmo sv. Cerkev in ubogajmo našo nebeško Mater Marijo in radi molimo sv. rožni venec, ki je najlepša družinska molitev. Odkar je sv. rožni venec izginil iz naših družin, od tistega časa je pri nas vse narobe. Ko bomo sv. rožni venec vpeljali nazaj, se bo narod začel dvigati. Da bi mogli sv. rožni venec vpeljati v naše mestne družine, to bi bilo največjega verskega in narodnega pomena. Dežela je prišla, če ne bo mesto dobrega uničilo!

Sv. Cerkev je molitev sv. rožnega venca obdarovala z mnogimi odpustki. Seveda mora biti molek na te odpustke blagoslovljen. Naj nam ne bo sv. rožni venec samo narodni običaj, da bo krasil enkrat mrzle, mrtve naše prste na mrtvaškem odru! Sv. rožni venec, ki ni blagoslovljen, je samo več ali manj

posrečen okrasek. Rožni vencu se blagoslavlja na tri važne odpustke: na odpustek sv. Brigite — 100 dni odpustka za vsako jagodo; odpustek sv. Dominika — zopet 100 dni odpustka za vsako jagodo; križarski odpustek — 500 dni odpustka za vsako jagodo. Ako moliš sv. rožni venec v cerkvi pred Najsvetejšim, imaš vedno popolni odpustek. Skrbi torej, da boš imel vedno s seboj blagoslovljen rožni venec!

Pri molitvi sv. rožnega venca premišluj verske skrivnosti, ki pridejo na vrsto. Molitev je predvsem premišljevalna molitev.

P. FERDINAND:

200 letnica velikega oltarja pri frančiškanih v Ljubljani

Baročni kipar ljubljanski, Fr. Robba, rojen nekje na Beneškem okoli l. 1698., je bržkone l. 1721. prišel v Ljubljano. Med drugimi umetninami je izvršil l. 1736. naš veliki oltar, ki je bil zaradi dolgotrajnih pravnih — 14 let so se vlekle — postavljen l. 1743. Gotovo bo marsikaterega zanimalo, če ta oltar nekoliko opišemo. Narejen je iz dragocenega raznobarvnega marmorja. Na njem je več kipov. Prav na vrhu pod križem je prekrasna skupina Boga Očeta z angelci. Na obeh straneh velike slike Marijinega Oznanjenja — prvotna Langusova slika je prekrita s posnetkom Kremser Schmidta iz Velesovega — stoji na levi sv. Filip in na desni sv. Felicita. Nižje spodaj pa vidimo sv. Avguština ter sv. Tomaža iz Villanove.

Umetniškega opisa teh prekrasnih del ne bomo tu podajali, pač pa menimo, da ne bo odveč, ako se ozremo še nekoliko po cerkvi in opišemo njene lepote. Zgrajena je v tako imenovanem baročnem slogu v obliki dvorane s stranskimi kapelami in dvema zvonikoma (1647). Za velikim oltarjem je bila po potresu prizidana lavretanska kapela, ki se je prej nahajala v sedanjem presbiteriju.

Na veliki oltar se stavlja meseca majnika Šubičeva slika, oktobra Kastnerjeva, za osmino Imakulate pa p. Blaževa Mati-božja. Na stenah presbiterija so

Robbov veliki oltar Marijinega Oznanjenja

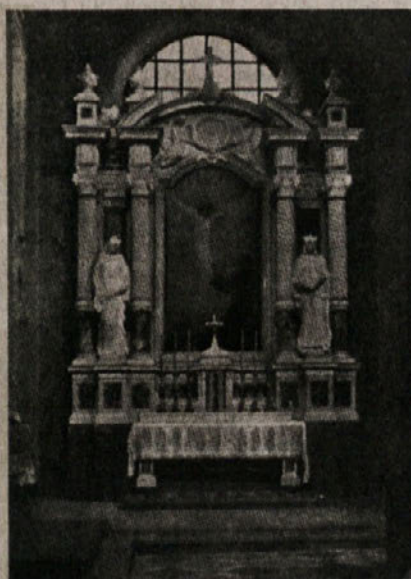
naslikani prizori iz življenja našega očaka sv. Frančiška Asiškega: jaslice, sprejemanje v red, zadnji blagoslov rojstnega mesta Asisija in pridiga živalim. Za velikim oltarjem na steni je veliki učenjak našega reda sv. Bonaventura, nad njim pa sv. Mohor in Fortunat.

Ob slavoloku na desni je oltar sv. Križa. To ime ima po ganljivo lepem baročnem razpelu. Pod njim je pa znamenito in pretresljivo delo Fortunata Berganta: Žalostna Mati božja. Na levi je oltar Matere božje dobrega sveta. Slika je od istega Berganta. Pod njo je pod steklom truplo sv. mučenca Deodata.

Če se ozremo po cerkvi, imamo 6 kapel. Prva na desni je sv. Frančiška. Oltar je nov, delo Al. Vodnika. Starega so delno uporabili v Šiški. Slika je vtisnenje ran od Fr. Kunza. Kipa sta sv. Ludovik in sv. Elizabeta, od kiparja Zajca. Stene so okrašene z Wolfovimi freskami: smrt, poveličanje sv. Frančiška in porciunkula. V tej kapeli se prav primerno obhajajo prazniki sv. Frančiška.

Stari oltar sv. Frančiška

Novi oltar sv. Frančiška

Oltar sv. Frančiška je opremljen s tabernakljem. Kadar je pri glavnem oltarju kakšna daljša slovesnost, se ciborij prenese k oltarju sv. Frančiška in se tu deli vernikom sv. obhajilo. Ravno tako se na tem oltarju pripravi ječa na veliki četrtek.

Ta oltar je tretjeredni oltar. Postavili so ga s svojimi milodari tretjeredniki pod vodstvom p. Ernesta Jenka in pod župnikovanjem pokojnega p. Hugolina Sattnerja. — V novejšem času so tretjeredniki oskrbeli za svoj redovni oltar mično električno razsvetljava: podoba sv. očeta Frančiška je obdana z vencem, ves oltar in kapelo pa razsvetljujejo dva močna reflektorja. Ob mesečnih tretjerednih shodih, na Frančiškove praznike ter na god sv. Ludovika in sv. Elizabete je oltar vedno razsvetljen.

Za Frančiškove praznike in oba dneva porciunkule se na ta oltar izpostavi relikvija serafinskega očeta. Za začetek porciunkulskih odpustkov 1. avgusta se to vrši posebno slovesno: po cerkvi prirede tretjeredniki, Frančiškova mladina in samostanska družina procesijo z imenovano relikvijo. Procesija se konča

pred oltarjem sv. Frančiška, kjer se vernikom podeli blagoslov s svetinjo, na kar je relikvija izpostavljena javnemu češčenju. Ta dva dneva je oltar oblegan od vernikov, ki molijo pred relikvijo.

Anton Lusofil:

Čudodelniku Padovancu

Tvoj vzor: glasiti črnim evangelij.
Pomorska vihra pa premaga veslo,
iz Afrike med nas te je zaneslo,
besedo tvojo sluša grešnik beli.

Spoznajo še Slovenci te veseli.
Pomoč ubogim! tvoje blago geslo,
Lizbonec, jih globoko je pretreslo,
tvoj glas razširi, glej, po zemlji celi.

Tvoj duh pač višje letal je kot orel,
boril se bolj ko borci v Padovi,
napuh mu v ognju vneme svete zgorel.

Dolžnikov stolp zalegi gadovi
nemilih odrtnikov si oboril,
a sam omahnil v vek si v Padovi.

Bračko Stane:

Molitev popotnikov

Marija, trudni smo... Glej, po tej poti
brezciljnih dni ne moremo naprej.
Umrli bomo... Pridi nam naproti
in z nami vrednimi usmiljenje imej.

Obstali smo v tem skalnatem razpotju
med strmimi prepadi silnih gôr.
Zašli smo. Duše prazne so v zakotju.
Marija, pa bi radi še navzgor... navzgor...

Le pridi, pridi, bodi nam Vodnica,
Ti Mati Jezusovih svetih ran.
Kako Te čakamo, razbegana drobnica,
kako nas božje sonce vabi v dan!

Pa so zaprte naše duše v ječi
nižin in žgočih, skalnatih strasti.
Marija, čuj, po Tebi hrepeneči
Te kličemo, da nam odpres oči.

Le hōti — pa se razdrobé prepadi,
le rôko dvigni — pa Te naše uzró oči.
Samo pokličí nas: pri Tebi bomo radi,
Marija, radi in nam mati vsem boš Ti.

Ne pozabimo prisege!

O Marija, sprejmi v milostno srce!

Molili bomo vsak dan rožni venec, zlasti po naših družinah —
Zadoščevali bomo tudi naprej Jezusovemu in Marijinemu Srcu s po-
božnostjo prvih petkov in prvih sobot —
To bodi veliko vodilo in pravilo našega življenja!
Marija, stoj nam ob strani! Pomagaj nam! Amen!
Ne pozabimo prisege! Ne prelamljajmo obljube!

Kot mogočen grom je donelo izpred oltarja milostne podobe Marije Pomagaj, ko je 25 tisočglava množica prisegala sveto obljubo. Te prisege ne smemo nikdar pozabiti! Saj je bila tako slovesna, da je pozabiti ni mogoče. Na Rakovniku smo izjavili:

Gospodovih dni ne bomo skrunili s hlapčevskimi deli in grešnim veseljem, temveč jih posvečevali, hodili k maši in pridigi —

Bogokletna beseda ne bo prišla iz naših ust. — Z grehi nečistosti ne bomo omažeževali naših src —

Zahtevam nespodobne mode se ne bomo vdajali, ker nočemo hudo žaliti našega Gospoda —

Zakonsko in družinsko življenje bomo živeli tako, kakor Bog hoče —

Ogibali se bomo grde sebičnosti in nizkega sovraštva, krivičnosti in grehov jezika —

Skrbeli bomo, da zginejo ti grehi iz našega naroda —

Spominjajte se z darovi frančiškanskih misijonov!

Pogreb živega mrliča

Pogreb mrtvega je nekaj žalostnega, njegov obred nekaj globoko resnega. A le za žive drage, ki ga spremljajo v grob. On sam več ne ve, kaj se godi z njegovimi telesnimi ostanki, da jih neso črvom v hrano, zato ga to ne boli. Vse bolj žalosten je pogreb živega, ki se zavedno in za vedno trga od svojih dragih in gleda pred seboj odprt grob, kamor ga bodo živega zakopali, da pri živem telesu v njem segnije. Tak je bil v srednjem veku pogreb gobavih.

Cerkev bi ne bila mati, ko bi pustila, da bi se njeni gobavi otroci prosto gibali med zdravimi. Cetudi s krvavečim srcem, je tudi ona svoje okužene otroke morala izločiti iz srede zdravih, da vsaj te očuva strašne bolezni. Pa bi zopet ne bila mati, če bi jih hladno in brezskrbno kot nezakonska mati svoje dete izpostavila, naj se zgodi z njimi, kar hoče. S krvavečim srcem je to delala in jim hkrati prižigala luč lepšega življenja onstran groba, v katerega zarje naj se poslej s tem večjim hrepenenjem ozirajo, čim manj jim bo tostransko življenje nudilo.

Kako ganljiv je bil ta pogreb živega, ki se je liturgično imenoval »Separatio leprosororum«, izločitev gobavih. Naj ga v sledečem opišemo.

Ko je na podlagi ovadbe pristojno cerkveno sodišče dognalo, da ima kdo prave nalezljive gobe, ga je obsodilo na izločitev iz srede zdravih in oznanilo pogreb živega. Poleg dragih domačih se je zbrala vsa cerkvena srenja, da ga spremi v njegov grob zunaj na polju. Živ mrtvec je zakrit s črnim pajčolanom pokleknil pred oltar, da prisostvuje svoji pogrebni sv. maši. Na koncu sv. maše je ponekod duhovnik vzel tri pesti pokopališke prsti, jo polagoma spuščal na njegovo glavo ter izgovarjal besede: *Sis mortuus mundo! Bodi mrtev svetu.* Nato je pa takoj tolažeče dostavil: *Vivas iterum Deo! Znova zaživi v Bogu!* Drugod so ga peljali ven na pokopališče, kjer je moral stopiti v prazen grob, nakar so opravili nad njim simbolične cerkvene mrtvaške obrede.

Nato mu je duhovnik prebral sledeča navodila: *Prepovem ti v bodoče še kdaj stopiti v to cerkev, se prikazati na trgu, iti v kak mlin, prodajalno ali drugo zbirališče ljudi. Prepovem ti svoje roke in orodje v kakem potoku ali kaki drugi vodi prati. Če hočeš piti, moraš vodo z vrčem ali kako drugo posodo zajeti. Prepovedujem ti brez posebne obleke za gobave okrog hoditi, da te bodo lahko vsi spoznali. Tudi bos ne smeš hoditi razen doma v tvoji koči. Prav tako ti prepovedujem stvari, ki jih misliš kupiti, se dotikati. Le s kako šibo ali palico pokaži, kaj hočeš imeti. Enako ti prepovedujem komu, ki te kaj vpraša, naravnost v obraz odgovarjati. V takem primeru moraš na stran stopiti in mu proč obrnjen odgovoriti, da ne boš vanj dihnil. Sicer pa ne hodi po obljudenih cestah, da bi ljudi srečaval. Dalje ti prepovedujem, če greš po ozki stezi, se dotikati opore ali grmičja, če si nisi prej nadel rokavic. Isto tako ti prepovedujem dotikati se dojenčkov in otrok. Končno ti prepovedujem poslej v družbi drugih, razen gobavih, obedovati.*

Po tem izobčenju izmed živih je dotični živ mrlič oblekel črno obleko, duhovnik mu je pa izročil nekako ropotuljo, da bi z njo dajal znamenje, kaj in kdo je. Za slovo mu je duhovnik še dejal: »Ne bodi žalosten, ker boš moral ločen od drugih živeti. Kajti deležen boš vseh molitev sv. matere Cerkve, kot bi bil vsak dan osebno pri sv. maši. Vdano prenašaj svojo usodo in Bog bodi s teboj.«

Nato se je razvil mrtvaški sprevod h grobu kje zunaj na polju. Spredaj duhovnik, za njim živ mrlič v črni obleki s pajčolanom in mrtvaškim zvonilom — ropotuljo, zadaj spremljajoči žalujoči in cerkvena srenja. Njegov grob je bila okrog in okrog ograjena koča sredi polja, navadno blizu kake ceste, da se je sam z miloščino preživljal, ako domači niso bili premožni. Pred njegovim grobom so postavili križ in na njem pritrdili pušico za miloščino. Duhovnik mu je še enkrat spregovoril nekaj tolažilnih besedi, ga priporočil milosrčnosti srenje in ga pustil

samega. Procesija je ponovno zavila v cerkev, da še enkrat pomoli za dotičnega živega mrliča.

S tako svinčeno težo menda nobena gruda ne pada na rakev rajnega in na srca njegovih ostalih dragih, kot so tisti: Prepovem ti... padali na srce živega mrliča in srca njegovih dragih. A menda tudi nihče še ni tako blagodejno čutil balzama vere z njenim: *Vivas Deo, živi v Bogu*, kot tak živ mrtvec. Take globoke in skeleče rane leči pač samo ona.

Katekizem tretjega reda sv. Frančiška

164. Kako se ohrani disciplina v tretjem redu?

To se doseže s kanoničnimi obiski, ki pravijo o njih pravila: »Vizitator naj pridno preiskuje, ali se izpolnjujejo postave. Zato je dolžan vsako leto, tudi večkrat, ako je treba, obiskati kraje, kjer so udje, in jih sklicati na shod, h kateremu so dolžni priti vsi predstojniki in udje.«

165. Kakšna je vizitatorjeva oblast in kaj so mu dolžni tretjeredniki?

Oblast in dolžnosti so jasno razložene v pravilih: »Ako vizitator katerega s svarjenjem in zapovedjo na dolžnost opomni, ali mu kaj v zveličavno pokoro naloži, naj oni to ponižno sprejme in se ne brani zadostiti.«

166. Kdo je lahko postavljen za vizitatorja?

»Vizitatorji naj bodo voljeni iz prvega frančiškanskega reda ali pa iz tretjega regularnega reda; dočočili jih bodo kustosi ali gvardijani, če bodo za to naprošeni. Laikom naj bo služba vizitatorja prepovedana.«

167. Kaj določajo pravila o nepokornih udih?

»Udje, ki so nepokorni in slabega obnašanja, naj se dvakrat in v tretje opomnijo na dolžnosti; ako ne bodo pokorni, naj se izključijo iz reda.«

168. Kaj nalagajo pravila udom?

»Ako bi se kdo v teh postavah kaj pregrešil, naj ve, da nima zaradi tega nobenega greha razen tega, kar je že zapovedano po božjih in cerkvenih postavah.«

169. Ali je lahko kdo oproščen od kakega člena pravil?

»Ako kdo iz veljavnega in pravičnega vzroka ne more izpolnjevati kakega poglavja tega vodila, ga lahko oprostijo tiste reči in jo modro zamenjajo.«

170. Kdo ima pravico dajati spregled od pravil?

Pravico dajati spregled od pravil ali zamenjati jih imajo redni predstojniki prvega in tretjega frančiškanskega reda, kakor tudi že omenjeni vizitatorji.

12. poglavje.

Odpustki. — Privilegiji. — Duh tretjega reda.

171. Kaj je odpustek?

Odpustek je odpuščenje časne kazni za greh po preobilnih zaslugah in zadostitvah našega Odrešenika, blažene Device Marije in svetnikov.

172. *Koliko vrst odpustkov je?*

Dve vrsti sta: popolni in nepopolni odpustek.

173. *Kateri pogoji se navadno zahtevajo za popolni odpustek?*

Navadno se zahteva spoved, obhajilo in molitev v namen sv. očeta.

174. *Ali je za pridobitev odpustkov določen kak poseben čas ali prostor?*

So odpustki, ki zanje ni Cerkev določila ne časa ne prostora; je pa veliko število odpustkov vezanih na določene dni in določene kraje.

175. *Ali je tretji red bogat z odpustki?*

Da, zelo bogat je s popolnimi in nepopolnimi odpustki. In te duhovne ugodnosti bi morale biti ne glede na številne druge milosti in prednosti, ki jih uživajo tretjeredniki, močan nagib za vstop v red.

176. *Kaj je papežev blagoslov?*

To je slovesna molitev, s katero priklíče sv. oče papež nad vernike božjo pomoč, in ki je z njo zvezan popolni odpustek.

177. *Ali sv. oče kdaj pa kdaj pooblasti druge, da smejo podeliti njegov blagoslov?*

Da, sv. oče često pooblašča škofo in duhovnike, da smejo podeljevati blagoslov v njegovem imenu. Voditeljem tretjega reda daje to predpravico-njihova služba. Tretjeredniki ga skupno lahko prejmejo dvakrat na leto.

178. *Kaj je vesoljna odveza?*

Vesoljna odveza ali z odpustki obdarjen blagoslov je slovesna molitev zakramentalne narave, zvezana s popolnim odpustkom.

179. *Pod katerimi pogoji se lahko prejme popolni odpustek v zvezi z vesoljno odvezo?*

Pogoji so zakrament pokore in sv. Evharistije in molitev v papežev namen. Poseben obisk cerkve ni potreben.

180. *Kdo sme podeliti vesoljno odvezo?*

Podeli jo lahko zasebno spovednik v spovednici ali javno na tretjerednem shodu duhovnik-voditelj ali, če tega ni, kateri koli duhovnik, ki je pooblaščen za tisto škofijo.

181. *Kdaj lahko prejmejo vesoljno odvezo bolni in okrevajoči tretjeredniki?*

Bolni in okrevajoči tretjeredniki jo lahko prejmejo vsak dan v tednu za dnem, ko je vesoljna odveza dovoljena.

182. *Kaj je serafinski rožni venec?*

To je rožni venec sedmih radosti blažene Device Marije, pri katerem lahko vernik prejme popolni odpustek.

183. *Ali morajo imeti tretjeredniki svoje molke posebej blagoslovljene za ta odpustek?*

Ne, tretjeredniki lahko dobe ta odpustek, ne da bi bil molek posebej blagoslovljen oziroma tudi brez vsakega molka.

184. *Ali je potrebno razmišljati o skrivnostih med molitvijo rožnega venca?*

Ne, premišljevanje skrivnosti se ne zahteva. Dovolj je izmoliti predpisane očenaše in zdravamarije.

185. *Kaj pomeni frančiškanski duh?*

Kot vsaka druga verska ustanova ima tudi tretji red svojega lastnega duha, ki ni nič drugega kot duh serafskega ustanovitelja, ki si je postavil za cilj, čim zvesteje posnemati našega Odrešenika Jezusa Kristusa.

Konec.

Širite misijonski tisk! - Berite Katoliške misijone!

Dve, tri stvari za življenje

Naše včlanjenje v Kristusa. V novejšem času se pri katoliških bogoslovcih vedno bolj poudarja prelepa misel o našem skrivnostnem včlanjenju v Kristusa, ki se izvrši po milosti ter se povečava in izpopolnjuje po zakramentih in dobrih delih. Ta globoka resnica postaja nekako središče vseh verskih resnic, podlaga vseh navodil za duhovno življenje in s tem središče ascetike, t. j. nauka o duhovnem življenju.

O resnici včlanjenja nas je poučil naš Gospod sam, zlasti s svojo primero o vinski trti. Kristus je trta, mi smo mladike. »Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni« (Jan 15, 4). Mladike so združene z deblom trte, z božjo Besedo, z Bogom-človekom, zato kroži v njih isto življenje, ki je v milosti in ljubezni. Življenjska skupnost med Kristusom in nami predpostavlja po besedah Bossuetovih »tesno zvezo med njim in nami, tako da tvorimo isto telo z njim, kakor so mladike in veje na vinski trti isto telo z deblom; predpostavlja notranji vpliv Jezusa Kristusa na nas, kakršnen je vpliv debla na veje, ki iz debla prejemajo ves sok, ki jih ohranja«.

Sv. apostol Pavel pa zvezo med Kristusom in nami primerja z zvezo med človeškim telesom in glavo. Ker morajo glava in udje biti iste narave, more biti glava skrivnostnega telesa sv. Cerkve edinole Jezus kot človek (prim. Ef 1. 22—23). V moči njegovega zasluženja pa oživlja to telo z milostjo Posvečevalec Sv. Duh, ki je tako duša ali srce Kristusovega skrivnostnega telesa. »V enem Duhu namreč smo bili vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki, sužnji ali svobodni, in vsi smo bili napolnjeni z enim Duhom« (1 Kor 12, 13).

Velike važnosti je za naše življenje resnica o Kristusovem skrivnostnem telesu, z drugimi besedami o včlanjenju vernikov v Kristusa. O tem nas potrdi zadnja okrožnica papeževa. Ne izgubimo izpred oči sledečega: Kristus nam ni samo zaslužil milosti, ki jih prejemamo v zakramentih, ampak nam je dal tudi moč, da te milosti zaslužimo, združeni z njim, tako da vsako naše zaslužno delo naše včlanjenje pomnoži, oziroma pripomore k rasti v tem včlanjenju. Vsako naše še tako vsakdanje delo, izvršeno v milosti, postane zaslužno v moči naše vcepitve v Kristusa. Le zavedajmo se tega vedno ter izvršujemo svoja opravila po Njem, z Njim in v Njem, zakaj Kristus ne pravi zaman: »Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu« (Jan 15, 5). Tanquerey nas celo zagotavlja, da je tukaj neka vzajemna dejavnost in protidejavnost: čim globlje smo vcepjeni v Kristusa, bolj so naša dejanja zaslužna in zopet: čim več si pridobimo zasluženja, tem globlje postane to naše včlanjenje v Kristusa.

Zato pa naj vsakdo skrbi, da bo po milosti v trajni zvezi s Kristusom Gospodom. Če bi po nesreči pretrgal to zvezo s smrtnim grehom in bi bil zaradi tega mrtva mladika na trti Kristusovi, naj to zvezo čimprej upostavi ali s popolnim kesanjem ali pa s sv. spovedjo. Kratkovidno je, ne se poslužiti prilike za spravo z Bogom ter s tem zopet postati živa mladika na trti Kristusovi; kratkovidno tako z našega stališča kakor s stališča drugih, ki jim ne samo ne doteka več zasluženje iz naših dobrih del, ampak jim celo škoduje naša grešnost in nedelavnost. Ne prezirimo pri tem tudi socialnega vidika!

Tri zahteve z ozirom na razžalitev od strani našega sovražnika. Vemo, da naš Gospod obsoja judovsko načelo, vrniti milo za drago; zob za zob, krivico za krivico. Neki pisatelj navaja tri pogoje, ki jih moramo izpolniti, da ne bomo zagrešili teži greh sovraštva. (V hrvatskem jeziku je dr. Franjo Šimečki l. 1927. izdal posebno knjigo o ljubezni do sovražnikov.)

Prvi pogoj: Čimprej moramo odpustiti razžaljivcu na znotraj, t. j. v sreč. Ne smemo proti njemu gojiti mržnje, ki pa jo je treba ločiti od naravne antipatije in odvratnosti. Ni torej dovoljeno bližnjemu kot osebi želeti hudo; ne se tudi pre-

dajati maščevalnim mislim; ne se žalostiti zaradi njegove sreče, uspeha, dobrega sploh; ne se veseliti ob njegovi nesreči kot taki, razen v kolikor mu je lahko v poboljšanje ali v kazen za njegove hudobije. Smemo pa želeti zlo in se ga celo veseliti, ne sicer v kolikor je komu zlo, ampak v kolikor je nam samim ali drugim v dobro, seveda vedno pod navedenim prvim pogojem, da nimamo sovraštva ali mržnje v srcu. Ne grešimo, če mrzimo tisto lastnost bližnjega, ki je sama na sebi slaba in v kolikor nam z njo škoduje; razume se, da celo moramo sovražiti greh in hudobijo, ne pa grešnika, ki je ustvarjen po božji podobi, odrešen s krvjo božjega Sina in poklican k večnemu zveličanju; četudi kot grešnik sedaj ni živ član Kristusovega skrivnostnega telesa, še lahko po svojem spreobrnjenju postane. Najbolj se pozna naše sovraštvo do bližnjega, če se želimo maščevati. Vendar moramo pojem maščevanja pravilno umeti. Maščevati se pravi, vrniti komu zlo za zlo na svojo roko, hoteti sebi doseči pravico nezakonitim potom in na krivičen način. Zgled nam je n. pr. linčanje, krvna osveta. Tako bi zašli v brezpravnost. Umljivo je, da se maščevati ne smemo. Pač pa smo upravičeni zahtevati zadoščenje in povračilo škode, ne samo materialne, ampak tudi na časti in dobrem imenu. To vsakemu pripada po naravnem pravu. Po splošni zapovedi redno ni nihče dolžan bližnjega bolj ljubiti kot sebe. Nič zato, če je to Tolstoj nekje zahteval. Zadoščenje in povračilo škode si torej smemo izposlovati na sodišču, tudi če nas je dotični prosil odpuščanja; še bolj seveda, če nas ni; to pa zato, da bo na ta način zadoščeno pravici, ker bo krivičnik prejel zaslužen kazen in bodo drugi ostrašeni pred podobnimi dejanji. Zlasti bi se mogli po tem načelu ravnati, če je bila krivica javna. Zopet pa ne smemo pri vsem tem izgubiti izpred oči, da ni dovoljeno krivca sovražiti, ampak mu moramo krivico iz srca odpustiti, t. j. odpustiti mu na znotraj, dasi vztrajamo pri tem, da je za krivice po postavni pot kaznovan.

Drugi pogoj: Nasproti razžaljivcu moramo na zunaj pokazati vsaj splošna znamenja ljubezni. To bo potrdilo, da smo mu odpustili na znotraj. Splošna znamenja ljubezni do bližnjega so: odgovoriti, če nas nagovori; odzdraviti, če nas pozdravi; nikogar ne izključiti od splošne ljubezni, miloščine in molitve; vsakemu pomagati v hujši stiski. Kdor bi iz sovraštva tega ne hotel, bi smrtno grešil, če bi namreč tega ne hotel tudi čez nekaj časa, ko se mu je nevolja (tudi upravičena) polegla in je iz važnega vzroka taka znamenja odrekal spočetka. V gotovih primerih smo celo dolžni izkazovati posebna znamenja ljubezni, kakor: prej pozdraviti, kot to stori drug; biti prijazen; postreči tudi v manjši potrebi; obiskati v bolezni itd. To bi se zgodilo, če bi taka znamenja komu že prej izkazovali in bi jih brez zgedovanja ne mogli opustiti, in tudi ne smeli, ker bi dotičnega preveč prizadeli; isto tako, če bi to zahtevalo duhovno dobro bližnjega. Popolnejše je seveda tudi neprijatelju izkazovati posebne znake ljubezni kakor tudi odpustiti mu, ne da bi čakali zadoščanja in odškodnine. Tako so navadno delali svetniki iz ljubezni do križanega Gospoda, zavedajoč se obenem svoje lastne grešnosti in ničvrednosti.

Tretji pogoj: Čim prej se z nasprotnikom spraviti! Izrečno prositi odpuščanje ni lahko; morda nasprotnik zanj ne bi bil dostopen; vsaj v prvi razburjenosti ne. Zato je umestno, da si nasprotnika na ta ali oni način, ali celo potom tretjega, prideta naproti. Redno in načelno se je tisti dolžan pobrigati za spravo, ki je drugega razžalil; vendar utegne kdaj kazati drugače, zlasti če imamo dušni dobrobit bližnjega pred očmi ali pa krščansko popolnost. Vsekakor dajmo priliko za spravo ali pokažimo pripravljenost, pobotati se z razžaljivcem. Ako bi kdo odklonil ustmeno ali pismeno spravo, bi grešil smrtno, če bi ga k temu za malo časa ne opravičeval važen vzrok (n. pr. večja previdnost od strani razžaljivca ob drugi priliki). Moremo pa zunanjo spravo odgoditi do časa, da dá razžaljivec zadoščenje. Starši in predstojniki pokažejo obžalovanje z večjo uslužnostjo in prijaznostjo.

Izpolnimo torej vsaj te tri pogoje, kadar nas kdo razžali. Bogu prepustimo maščevanje. On je pripravil večno kazen, pekel, za vse one, ki ne bodo poravnali storjenih krivic, ne se spokorili. Mi glejmo, da bomo rešili svojo dušo. Zato pa radi odpuščajmo svojim razžaljivcem na znotraj ter pokažimo to tudi na zunaj, obenem pa bodimo tudi vedno pripravljeni na spravo. Če bomo iz srca odpuščali svojim sovražnikom, bo Bog tudi nam docela odpuščal; komur pa Bog odpušča, tistemu se ni treba bati večnega sovraštva božjega.

Dr. P. HILARIN FELDER O. Min. Cap. — Atom:

Pobožnost sv. Frančiška

Sv. Frančišek prejme rane

Ozrmo se zdaj še na posamezne molitvene vaje svetega Frančiška. Predvsem pri tem ne smemo misliti, kakor da je njegova pobožnost obstojala v mnogih ali zapletenih pobožnostih. Njegova pobožnost je bila predvsem preprosto ponižna, otroška, blažena molitev in proslava enega in troedinega Boga. »Vedno moliti in gledati Gospoda, živega in pravega Boga,« to je imenoval vsebino molitvenega življenja. Treba je le pregledati starejše redovno vodilo, pa se lahko prepričamo, kako goreče je gojil pobožnost do presv. Trojice in jo priporočal svojim bratom.

V 17. poglavju vodila zahteva, naj »predvsem hrepene po božjem strahu in božji modrosti in božji ljubezni Očeta in Sina in Sv. Duha.« Potem jih poziva: »Povrnimo vse dobro Gospodu, najvišjemu in najvzvišenejšemu Bogu, in priznajmo, da vse dobro pripada Njemu in zahvaljujmo se za vse Njemu, od katerega vse dobro prihaja. In On, kateremu pripada vse dobro, in kateri edini je dober, najvišji in najvzvišenejši, edino pravi Bog, naj ima, prejme in sprejema vse izkaze časti in spoštovanja, vse slavospeve in

blagoslove, vse zahvale in vso slavo. In če vidimo ali slišimo, da se zlo govori ali stori, ali da se Boga preklinja, tedaj nasprotno mi Gospoda blagoslavljam, se Mu zahvaljujmo in hvalimo Njega, ki je blagoslovljen na veke. Amen.«

V 21. poglavju stoji opominjevalni govor, katerega naj bi vsi bratje, laiki in kleriki, govorili ljudstvu. Le-ta se začinja s slavospevom: »Bojte se in čistite,

hvalite in blagoslavlajte, proslavljajte in molite Gospoda, Boga Vsemogočnega v trojnosti in edinosti Očeta in Sina in Sv. Duha.«

V 22. poglavju opominja Francišek brate še bolj živo. »Bratje, skrbno se čuvajmo vsi, da ne bomo pod pretvezo kakega plačila, zabave ali katerega koli dobička, svojega duha ali svoje srce izgubili in odtujili od Boga. Nasprotno prosim v sveti ljubezni, ki je Bog, vse brate, tako ministre kakor druge, naj odstranijo vse ovire, naj odlože vse zemeljske skrbi in bojzljivosti ter naj na najpopolnejši način s čistim srcem in čisto dušo Gospodu Bogu služijo, ga ljubijo, molijo in časte, ker le to On predvsem želi. In vedno pripravimo v nas prebivališče Njemu, ki je Gospod, Vsemogočni Bog, Oče, Sin in Sv. Duh.«

Celo redovno vodilo končno izzveni v čudovitem poglavju, ki nosi naslov: »Molitev, hvala in zahvala« ter ima sledeče besedilo: »Vsemogočni, najvišji, presveti in najvzvišenejši Bog, sveti in pravični Oče, Gospod, Kralj nebes in zemlje, zaradi tebe ti izrekamo zahvalo, ker si po svoji sveti volji in po svojem edinem Sinu v Sv. Duhu ustvaril vse duhovne in telesne stvari ter nas po svoji podobi in podobnosti ustvaril in postavil v raj in mi smo padli po svoji lastni krivdi. In mi se ti zahvaljujemo, ker si, kakor si nas po svojem Sinu ustvaril, tako tudi po svoji pravi in sveti ljubezni, s katero si nas ljubil, pustil, da je bil On pravi Bog in pravi človek, iz vedno hvalevredne, preblazene in svete Device Marije rojen in po njegovem križu, njegovi krvi in njegovi smrti si nas hotel odrešiti iz ječe. In mi se ti zahvalimo, ker bo ta tvoj Sin zopet prišel v slavi svojega veličastva, da bo vrgel pogubljene, ki ne delajo pokore, in te nočejo priznati, v večni ogenj in da bo vsem, ki so te spoznali, ki so te priznali, molili in ti v pokori služili, dejal: 'Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!« (Mt 25, 34.)

»In ker smo vsi ubogi grešniki, nevredni, da bi te imenovali, zato te pri srčno prosimo, da ti naš Gospod Jezus Kristus, tvoj ljubi Sin, nad katerim imaš dopadenje, s Sv. Duhom Tolažnikom za vse izreka zahvalo, kakor se tebi in njima dopade, On (Jezus), ki ti je vedno za vse zadoščeval, po katerem si nam toliko storil. Aleluja!«

»In preslavno, preblazeno Mater in vedno Devico Marijo, blaženega Mihaela, Gabrijela, Rafaela in vse kore blaženih duhov, serafov, kerubov, gospodstev, poglavarstev, oblasti, kreposti, angelov in nadangelov, blaženega Janeza Krstnika, Janeza Evangelista, Petra, Pavla in blažene očake, preroke, apostole, evangeliste, učence, marternike, spoznavalce in device, blaženega Elijo, Henoha in vse svetnike, ki so bili in ki bodo in so, ponižno prosimo zaradi tvoje ljubezni, da se, kolikor se tebi dopade, za vse te dobrote zahvaljujejo Tebi, najvišjemu, pravemu, večnemu in živemu Bogu, s tvojim preljubim Sinom, našim Gospodu Jezusu Kristusu in s Sv. Duhom Tolažnikom od vekomaj do vekomaj. Amen. Aleluja!«

In vse, ki hočejo služiti Gospodu Bogu v sveti katoliški in apostolski Cerkvi, vse cerkvene stanove, mašnike diakone, subdiakone, akolite, eksorciste, lektorje in ostiarije in vse klerike, vse menihe in redovnice, vse otroke in otročiče, uboge in siromake, kralje in kneze, delavce, kmete, služabnike in gospode, vse device, vse proste in poročene, vse laike, može in žene, vse nedoletne, mladostnike, mladeniče in starčke, zdrave in bolnike, vse male in velike, in vse narode, rodove, plemena in jezike, vsa ljudstva in vse ljudi na vsem svetu, ki so in bodo, ponižno prosimo in rotimo mi Manjši bratje, ki smo vsi nekoristni hlapci, naj bi vsi vztrajali v pravi veri in pokori, ker drugače nihče ne more biti rešen. Dajmo vsi iz vsega srca, iz vse duše in vsem čustvom, z vso močjo in sposobnostjo, z vsem razumom, z vso vdanostjo, z vso svojo notranjostjo, z vsemi svojimi željami in močmi volje Gospoda Boga ljubiti, ki nam je vsem podaril celo telo, celo dušo in celo življenje in ki ga nam še vedno daruje, ki nas je ustvaril in odrešil, in ki

nas bo zgolj iz svojega usmiljenja rešil in ki je nam ubogim in siromašnim, pokvarjenim in nečistim, nehvaležnim in hudobnim vse dobro dal in še daje.«

»Po ničemer drugem torej ne imejmo želja in hrepenenja, na ničemer ne imejmo dopadenja in veselja kakor na našem Stvarniku Odrešeniku in Zveličarju, enemu pravemu Bogu, ki je celotna dobrina, edina in popolna dobrina, prava in najvišja dobrina, kateri edini je dober, milostljiv in krotak, mil in sladek; kateri edini je svet, pravičen, resničen in odkritosrčen, kateri edini je dobrotljiv, nedolžen in čist, od katerega, po katerem in v katerem se nahaja vse odpuščenje, milost in vsa slava, vseh spokornikov in pravičnih, vseh blaženih, ki so v nebesih deležni njegove radosti. Nič nas naj torej od tu ne oddalji, nič ne loči, nič ne razdruži. Povsod, na vsakem kraju, ob vsaki uri in ob vsakem času, dnevno in neprestano verujemo vsi resnično in ponižno iz vsega srca, ljubimo ga in častimo, molimo ga in mu služimo, hvalimo ga in blagoslovljajmo, proslavljajmo ga in povzdigujejo, slavimo ga in se mu zahvaljujmo najvišjemu, vzvišenemu in večnemu Bogu, Troedinemu in enemu Očetu in Sinu in Sv. Duhu, Stvarniku vseh, Odrešeniku onih, ki vanj verujejo, vanj upajo in ga ljubijo, ki je brez začetka in konca nespremenljiv, neviden, nezmotljiv, neizrekljiv, nepojmljiv, nerazumljiv, blagoslovljen, hvalevreden, krasen, proslavljen, vzvišen, velik, sladek, mil, ljubezljiv in nad vsem vseskozi želja vreden od vekomaj do vekomaj. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj.«

V resnici slavospev na presveto Trojico kakor ga bolj globokega, bolj pobožnega in bolj otroškega nikjer ne najdemo. Frančišek sam vseskozi »molitev, hvala in zahvala«, poziva nebo in zemljo in predvsem svoje brate k molitvi, poveličanju in ljubezni enega in troedinega Boga. T o je pobožnost asiškega molivca.

Vojak in dekle

(Polhograjska narodna.)

*Po trgu sprehaja se bogat vojak,
večje grehe je delal kakor kaj ajd.
Na trgu ga sreča pa mlado dekle,
ki je brumno živela; dopadla mu je.*

*Za roko jo prime, v taverno gre z njo,
jo prime, jo pelje v gostilno s sebo.
Za mizo se vsede, korajžen, vesel.
Deklinca zraven njega si briše solze.
Vojak jo povpraša: »Kaj, ti dekle, jočeš se,
oj kaj ti je, deklinca, ker si brišeš oči?«*

*»Pri krstu dobila sem Marije ime.
Če bom ga zgubila, ah, kaj bo zame!
V kloster šla bi rada, pa nimam blaga,
sem staršev prav ubožnih, jim manjka vsega.«*

*»Za hčerko te vzamem, za hčerko te imam.
Če v kloster šla bi rada, jaz doto ti dam.
Ti doto odštejem, te v kloster peljam,
boš zame in zase prosila Boga.«*

*Čez tri leta je prišla Marija k nji v vas:
»Ne straši se, deklinca, je dober ta glas.
Tvoj dobrotnik je umrl, na vojski je ubit,
je milost zadobil, v nebesa je vzet.«*

FRANCIŠKANSKI MISIJONI

Leto I

September - Oktober 1943

Št. 9, 10

Naš misijonar p. Peter Baptist Turk se je oglasil

Kdo neki bi si bil mislil, a vendar je res! Po Rdečem križu je prejel preč. p. provincial sporočilo našega misijonarja p. Baptista Turka z dne 12. decembra minulega leta. Iz daljne Kitajske, mesta Hankowa ob Jang-ce-kiangu, so priromale po šestih mesecih njegove besede, ki so napolnile nas vse, kakor bodo gotovo tudi vse misijonske prijatelje, z največjim veseljem. Starosta slovenskih misijonarjev sporoča, da deluje še vedno zdrav na svoji misijonski postaji. Obenem nam vošči vesele božične praznike in blagoslovljeno leto 1943.

Dasi je dospelo voščilo k božičnim praznikom in novemu letu dokaj pozno, nas je vendarle prijetno iznenadilo. Saj se p. Baptist, kar smo v vojni, še ni bil oglasil. Zato smo se zanj zaradi vojnih poročil iz Kitajske že resno bali. Zdaj pa smo zvedeli od njega samega, da je živ in zdrav med svojimi ovčicami, ki ga kot dobrega dušnega pastirja prav v sedanjih hudih časih neogibno potrebujejo.

Bog ohrani gorečega p. Baptista še mnogo let kitajskemu ljudstvu in slovenskemu narodu, ki je lahko ponosen na tega svojega sina, ki že toliko let z najlepšimi uspehi razširja med pogani Kristusovo blagovest!

Našega misijonarja priporočamo vsem prijateljem misijonov v spomin pred Gospodom, obenem pa se obračamo na vse s prošnjo za gmotno pomoč. Sicer mu za enkrat ne moremo ničesar poslati, gotovo pa je, da bo takoj po končani vojni potreboval naših velikih podpor.

Spominjajte se 3 darovi frančiškanskih misijonov!

Naši misijonarji . . .

P. Veselko Kovač OFM

* 4. 6. 1872 na Studencu pri Krškem
17. 4. 1902 odšel na Kitajsko
† 28. 2. 1928 v Jungčoufuju

P. Veselko je eden najbolj znanih slovenskih misijonarjev, ker se je pogosto oglašal ves čas svojega misijonarjenja. Pisal je predvsem za »Slovenca«, »Dom in svet« in Mohorjeve knjige.

V frančiškanski red, in sicer v tirolsko provincijo, je vstopil, ko je dovršil peti razred na gimnaziji v Novem mestu. Nadalje je študiral v Boznu, bogoslovne nauke pa je poslušal v Salzburgu. Za mašnika je bil posvečen dne 19. julija 1896.

Na Kitajsko ga je vzel s seboj p. Zeno Möltner, kitajski misijonar, ki se je mudil l. 1902. v Evropi. V Neaplju sta se vkrcala z osmimi somisijonarji na parnik »Preussen«. Po tridesetdnevni mirni vožnji sta dne 15. maja stopila na kitajska tla v Šanghaju. Od tu sta se vozila z ladjo do Tsingtaua, nato pa po petdnevnem potovanju prispela v Tsinanfu.

P. Veselko je takoj poprijel za delo. Leto dni je vneto misijonaril po severnem Šantungu, dokler namreč ni postal ravnatelj semenišča v Tsinanfuju, kjer je zgradil novo poslopje, za njegovega časa najmodernejši zavod na Kitajskem.

Leta 1913. je obiskal zaradi opravkov domovino. Prva svetovna vojna mu je onemogočila povratek v misijone. Šele leta 1921. mu je uspelo odpotovati preko Amerike zopet na Kitajsko. Ni pa odšel več v Šantung, ampak na jug — v provincijo Hunan, in to v novo prefekturo Jungčou. Le-tó so prevzeli po njegovi zaslugi in vnetem prigovarjanju tirolski frančiškani. Ob tej priliki (leta 1926.) je prejel ta naš rojak papeževo odlikovanje v obliki krasne diplome, s katero je bil imenovan za proprefekta ali prefektovega namestnika. Prihodnje leto pa je postal tudi redovni predstojnik vsega misijona. In ko je dne 29. novembra istega leta apostolski prefekt umrl, je moral njegove posle opravljati p. Veselko. Skrb za ves jungčoufujski misijon mu je izčrpala povsem moči. Legel je in sam prošil za sveto poslednje olje. Dne 28. februarja 1928 ob štirih zjutraj je zaspal v Gospodu. Njegovo truplo je bilo vrnjeno zemlji dne 2. marca v Fukiatsungu.

P. Engelhard Avbelj je zapisal o njem: »Slovinci imamo v nebesih velikega priprošnjika za naše misijone.« Da, p. Veselko nas ne bo pozabil pred Njim, kateremu je reševal duše.

. . . in misijonarke

S. Konstantina Cecilija Sarjaš, bistriška šolska sestra.

* 11. 5. 1918 v Žižkih pri D. Lendavi
31. 8. 1935 preoblečena
2. 12. 1936 odhod na Kitajsko
2. 9. 1939 večne obljube

Naše štiri misijonarke, tretjerednice sv. Frančiška, so dne 20. januarja 1937 zapustile Haifong, se pod očetovskim varstvom č. g. Kereca odpeljale z vlakom proti Hanoi ter srečno dospele v Junnanfu, misijonsko postajo pravkar imenovanega slovenskega misijonarja. Ker pa so bila zaradi kitajskega novega leta vsa pota prepolna roparjev, so zapustile Junnanfu šele 26. februarja. Tega dne so odšle mimo Jankaja, Kongšana in Laitopa do Čečija, kjer jih je zajela noč. Prespale so nad hlevom nekega kmeta, nato pa zjutraj zadovoljne nadaljevale pot skozi Teng-čvan, prvo postajo čaotunškega misijona. Pišejo, da so komaj čakale prihoda na svojo postojanko in da so jih tudi Kitajci, prebivalci Čaotunga, že težko pričakovali. Z msgr. Čengom, kitajskim škofom-domačinom, ki se je udeležil tudi kongresa Kristusua Kralja v Ljubljani, so jim prišli v procesiji naproti uro daleč. Tako so dospele naše misijonarke, slovesno sprejete, do svoje misijonske postaje v Čaotung.

Tretja med njimi je s. Konstantina Sarjaš, ki je odšla v samostan dne 1. septembra 1929. Po preobleki in noviciatu je opravila dne 2. septembra 1936 začasne, tri

leta nato, že v misijonih, pa še večne obljube. V družbi ostalih misijonark se trudi tudi ona mnogo v dispanzerju in precej dela med gojenkami. A nikdar je ne straši nobena težava. Saj dobro ve, da prejme nekoč za vse svoje hvalevredno misijonsko delo gotovo prelepo plačilo pri Vsemogočnem.

(Misijonska povest.)

3. Pred poglavarjem.

»Tako! Torej sem pravi ujetnik!« si je mislil p. Pavel in pogledal okoli sebe. Ničesar ni razločil, ker je bila razbojniška ladja zaradi varnosti v globoki temi. Le iz nizkih odprtih vrat, držečih v notranjost, je prihajala bleda svetloba.

Misijonar je izza kajute začul korake, v naslednjem trenutku pa je izza vogala prišel stražar. Posvetil je z leščerbo p. Pavlu v obraz, potem pa se zasmel Kiang-fuju: »Tako torej! Vse v redu?«

»Da! Ptiček se je ujel in z njim vred tudi tale vrabček.« Pokazal je na Simona, ki je stal moško na patrovi levisi.

»Hi, hi, hi!« se je skoraj ljubko zasmel še mladi stražar in posvetil tudi malčkov obraz. Ob pogledu na njegovo krvavo in podpluto čelo pa se je zresnil in postavil svetilko na bližnjo klop. »Prav nič strahu ne kaže.«

»Koga pa naj se bojim?« je neustrašeno viknil Simon, da se je razen prisotnih roparjev nasmehnil celo p. Pavel, akoprav je dobro poznal svoj obupno nevarni položaj.

»Glej ga, glej! Kaj nisi opazil, da imam puško in nož?« je silil stražar v Simona, čigar neustrašenost mu je bila všeč.

»Jaz pa imam Jezusa!« je odgovoril malček.

Stražar je obmolknil, a čez nekaj časa je vprašal Kiang-fuja: »Kaj pravi, da ima?«

Kiang-fu je vprašujoče pogledal misijonarja, ki jima je pojasnil: »Jezusa ima. Edino pravega Boga vseh.«

Kiang-fu se je tako sovražno ozrl na Simona, da so se mu oči kar zabliskale.

»Vzamemo ti Ga, hudič! Kje Ga imaš?«

Prijel je malčka za haljico in ga surovo stresel. Tedaj je stopil bliže tudi stražar. Videl je, v kako krutih rokah je malček, in pripravljen je bil pomagati mu. Revček se mu je smilil.

»Pusti otroka! Ne ve, kaj govori!« je dejal Kiang-fuju.

Ta pa je še vedno stresal Kristusovega junačka.

»Kje Ga imaš?«

Končno je prigovarjal Simonu tudi stražar: »Kje imaš svojega Boga? Daj mu ga, pa te bo pustil!«

Ubogi pogan je namreč mislil, da je tudi krščanski Bog enak malikom.

Ko je Simon sprevidel, da je stražar na njegovi strani, je postal še bolj hraber. Iztrgal se je iz grabežljivih Kiang-fujevih rok, se smehljuje oklenil stražarjevega vratu in dejal: »Jezusa ne dam! Pa saj mi Ga tudi vzeti ne moreš, ker Ga nosim v srcu. Moj Jezus ni lesen kip, kakor so tvoji maliki. Moj Jezus je nevidni Bog, ki prihaja po misijonarjevih rokah v bel kruhek, da ga ljudje lahko prejmemo. — Zakaj Ga ne ljubiš tudi ti? Saj te On tako ljubi...«

Stražarju je dečkova neustrašenost ugajala. Kar naprej bi ga še poslušal. Toda Kiang-fu je Simona iztrgal iz objema: »Molči, hudič! Jezusa imaš, kakor praviš, a iztrgali ti Ga bomo, pa čeprav bomo prisiljeni, izrezati srce iz tvojih prsi. — Naprej, krščanska psa!«

Pahnil je ujetnika proti vratom v notranjost in stopil za njima. P. Pavel je spotoma s solznimi očmi blagoslavljal junačka — Simona.

»Škoda dečka!« si je mislil stražar in zopet prijel za svetilko. Nehote mu je uhajala misel na krščanskega Boga — Jezusa, o ka-

terem mu je pravil malček. »V srcu Ga nosi, je rekel. Maliki so delo človeških rok, Jezus pa je neviden...«

Priznal si je, da ne bi on nikdar trpel za svoje bogove; ob najmanjši priliki bi jih zatajil. Mali kristjan pa izpričuje vero celo, ko tiči v krempljih groznega Kiang-fuja. Takih in podobnih misli ni mogel pregnati iz glave. Pred oči mu je neprestano prihajal trpeči misijonarjev obraz, ves oblit s krvjo, ki je še neprestano tekla iz zarez na čelu. Naposled se mu je, razen Simona, zasmilil tudi ujeti p. Pavel.

Medtem so dvignili čoln, s katerim so pri-

»ŠEN-FU! KUPI OTROKA, ALI PA GA
VRZEM PROČ...«

Kolikokrat že so doživeli kitajski misijonarji to, da je prišla k njim na misijonsko postajo ta ali ona poganska mati z otročičem v naročju ter izustila besede, s katerimi so naslovljene pričujoče vrstice. Doma je polno lačnih ust, ognjišče je mrzlo, lonci so prazni. Zato sklene mati odkrižati se vsaj najmlajšega otroka. Kaj hoče storiti in kaj stori ubogi misijonar, ko zasliši po naših pojmih čudno ponudbo? Razveseli se, ker je prinesla ženska svojega malčka kar na postajo. Odkupi ga, krsti, nato pa odda kaki krščanski družini, seveda proti plačilu, da skrbi zanj do drugega leta starosti. Takrat prevzame otroka sirotišnica, v kateri ga vzgajajo misijonarke.

A mnogokrat se zgodi drugače. Misijonar je na misijonskem potovanju. Naenkrat začuje otroški jok, ob potu pa zagleda umazano culo. Skloni se in kaj vidi? V cunje zavitega zavrženega otročička! »Črviček, Bog te je dal! Z menoj pojdeš. Malo imam, a še od tega dobiš, kolikor pač premorem.«

Sila veliko je truda in stroškov, preden otrok doraste. A ko se to uresniči, je misijon zares srečen. Saj je imel otrok ves čas svojega bivanja v sirotišnici dobro krščansko vzgojo. Ko doraste, je njegova družina za misijon pravi blagoslov, saj je cvetoča oaza sredi poganske puščave. Morda pa postane najdenček celo duhovnik in misijonar med rojaki. O, kako obilno plačilo bo podeljeno od Boga vsem dobrotnikom, ki so ga s podpiranjem misijonov rešili gotove smrti in mu

peljali ujetnika, na krov. Mož, ki je spremljal Kiang-fuja, je vprašal stražarja: »Hej! Ali odrinemo?«

»Ne!« je poslednji odgovoril. »Najbrž počakamo še pol ure za tem ovinkom. Oglednik še ni dal znamenja.«

»Hej, to bo še ples!«

»Ne bo sile! Potniki nas prav nič ne pričakujejo.«

Mož, ki je spremljal Kiang-fuja, je pljunil čez ladjino ograjo in si obrisal usta: »Grem v kuhinjo. Strašno suho grlo imam.«

Odšel je s tako trdimi koraki po stopnicah, da je kar škripalo... (Dalje prih.)

pomagali ne le do dostojnega življenja, marveč tudi do častitega poklica!

Slika prikazuje misijonarko tretjerednico, ko pobira zavrženega Kitajčka.

Misijonska nedelja je četrta v oktobru. Ta dan daruj vsa svoja dobra dela, vse svoje molitve za misijone! — Ne pozabi na misijonsko nedeljo nekaj darovati za misijone! Pomisli, kolikim še luč vere ne sveti! Še kristjanu pod križem, še katoličanu pred tabernakljem vera včasih peša in slabi, kako težko pa pride do zveličavne vere pogan. To je delo misijonov. Milijoni hite mimo nas, o katerih velja: niso še rešeni! Po sv. krstu in po sv. birni prehaja na nas misijonska dolžnost. Tej dolžnosti se ne sme noben vernik odtegniti. Najvažnejše in najsvetejše izmed vseh katoliških podjetij je misijonstvo. Vitez božji, sv. Frančišek je zapisal na svojo zastavo »Spreobrnjenje sveta«.

Tretjeredniki! Ljubljanska skupščina ima že 60 gorečnikov in gorečnic! Ali se je iz Vaše skupščine že kdo oglasil? Posnemajte misijonsko delavnost sv. Frančiška! Širite »Frančiškansko misijonsko zvezo« med Slovenci!

Gorečniki (ce)! Liste FMZ izpolnite natančno! Vsak gorečnik (ca) mora vpisati na ta list tudi sebe in svoje podatke, ker sicer ne more biti član (ica) FMZ.

Fr. Bazilij:

Očetu Frančišku ob smrti

(4. oktobra)

Oče Frančišek, nastopil je dan,
zate najlepši v življenju,
med serafine si božje izbran,
srečen slovo dal trpljenju.

Ginjen še enkrat pošiljaš pozdrav
s pesmijo sončno vsem bratom,
duh pa že dviga se z zemskih dobrav
k večnosti blaženim vratom.

Venec si večen, Frančišek, dobil
doignjen v Očetovi slavi,
ker si v življenju ves Sinu sledil
s trnjevo krono na glavi.

Angel svira umirajočemu Frančišku

KANONIK JOS. VOLC:

Kapucin p. Honorij Teršan

Zanimiv duhovnik iz preteklosti gorenjske doline. Doma je bil v Smledniku, modroslovje je dovršil v Zagrebu, bogoslovje pa na graški univerzi, kjer je bil potrjen za lektorja. Služboval je kot redovniški spovednik v Gradcu in v Ljubljani. Ko je pa cesar Jožef II. razpustil samostane, je prišel l. 1783. kot kaplan v Kranjsko goro, l. 1787. pa kot lokalist v Rateče, kjer je ostal do svoje smrti 12. junija 1821. Bil je blag in zgleden duhovnik, spodbudnega vedenja in natančen v spolnjevanju svojih dolžnosti.¹

L. 1797. je poročal o njem kranjskogorski dekan Krušič škofijstvu: »Potem, ko je p. Honorij kot edini sosed med najhujšim žvenketom orožja v noči vojnega

¹ Šematizem ljubljanske nadškofije l. 1788, str. 77.

meteža, t. j. 21. marca t. l. za smrt previdel Jakoba Petermana,² je opravljal kot provizor še skoraj tri mesece razen dušnega pastirstva v Ratečah še tudi dušno pastirstvo v Beli peči, imel nemške in kranjske pridige, krščanske nauke, službo božjo ob nedeljah in praznikih, delil sv. zakramente in to ob času, ko so kužne bolezni v Beli peči tako razsajale, da je v treh mesecih več ljudi zbolelo kot sicer v dveh letih in tudi umrlo. Pot med Ratečami je pa ogrožal in nevarno delal sovražnik, da ne omenim mnogih drugih nadlog, povzročenih tako s strani francoskih kot cesarskih trup: nastanitve, napadi, oškodovanje na imetju, pa vendar ni p. Honorij nikjer prosil, naj se mu škoda popravi.«

Zgledno gorečnost in postrežljivost je pokazal p. Honorij tudi l. 1799., ko je prejel od škofijstva naročilo, naj se preseli v Kranjsko goro in od tam pomaga oskrbovati to faro, ker ni mogoče zaradi znanega pomanjkanja duhovščine odotnemu župniku in dekanu Krušiču dodeliti drugega pomočnika. Lepo je odgovoril 26. novembra t. l. p. Honorij na ta dopis: »Meni se ne zdi nič bolj varno in bolj zaželeno, kakor če slušam z voljno pokorščino glas svoje visoke cerkvene gosposke. Vidim namreč v tem glas božji in sem prepričan, da bom našel pravo veselje le, če ga slušam. Potrudil se bom torej najskrbneje, da bom v smislu došlega mi naročila z dne 16. t. m. pomagal poleg svoje soseske dušnopastirsko z vsem oskrbovati še tudi župnijo Kranjsko goro. Ze l. 1783. in naslednja štiri leta sem namreč lahko in z veseljem oskrboval kot kaplan župnijo Kranjsko goro z Ratečami vred, in to v zadovoljstvo vseh sosesk, ko je bil takratni župnik in dekan obtežen z gospodarskimi skrbmi in je vse dušno pastirstvo meni prepustil. Tudi sem dušnopastirsko popolnoma oskrboval l. 1797. med boleznijo in po smrti gospoda Petermana ob vpadu Francozov sredi vojnega meteža ob tako nevarnih potih in za časa hudo razsajajoče vročinske bolezni od 12. marca do 3. junija, torej 83 dni, ne da bi mi bil kdo ukazal, iz same ljubezni, vso župnijo Belo peč: koliko bolj mi bo v prijetno dolžnost, da zdaj ustrezem želji in povelju prečastitega knezonadškofijskega urada, če sprejemem nase pomoč in oskrbo Kranjske gore. Le to bi prečastitemu uradu z vso ponižnostjo pripomnil, da sva se z gospodom dekanom po medsebojnem sporazumu tako domenila, da jaz Srednji vrh in Podkoren, torej 700 duš, popolnoma prevzamem, službo božjo opravljam izmenoma enkrat v Ratečah, enkrat Podkoren — za slučaj pa, da nastane kaka potreba ali da gospod dekan kaj oboli, jaz tudi Kranjsko goro in Gozd prevzamem — toda stanujem naj v Ratečah, in sicer iz naslednjih razlogov: 1. Leži Podkoren v enaki razdalji med Kranjsko goro in Ratečami in bi imel jaz v okolišu pol ure okoli 1200 duš v obeh vaseh Podkoren in Rateče oskrbovati, Rateče bi se pa z mojo preselitvijo ne le zelo užalostile, ampak tudi nevarnosti izpostavile, da ta ali oni umre brez zakramentov, ker je kraj tak, da ga večkrat zamede sneg in postane cesta do Rateč večkrat v eni noči zaradi plazov, ki zdrče z gorovja, za več dni neuporabna. Če pa ostanem tu, te nevarnosti ne bo in noben bolnik ne bo oropan zaželenih dušnih tolažbe. Končno je tudi nerodno v Kranjski gori v drugih hišah ali v gradu iskati hrano in zgubljeni dragoceni čas, gospodu dekanu bo pa gotovo ustrezno, če mu ne bo treba skrbeti še za mojo prehrano. Po tem dogovoru bo župnija Kranjska gora za nekaj časa dovolj oskrbljena, in jaz samo želim, da bi ne bilo mnogo drugih župnij dušnopastirske oskrbe bolj potrebnih.«

Zdi se pa, da p. Honoriju ni bilo treba dolgo biti v pomoč Kranjski gori, ker je bil ondi že naslednje leto nameščen kaplan. Visoka in onemogla starost pa je silila dekana Krušiča v pokoj. Nameravani odhod prijatelja in dobrega soseda je p. Honorija močno užalostil. Zaželel si je iz Rateč. Pa kam naj gre? Nič čudnega ni bilo, če je kot izgnan redovnik zahrepenel po samostanski samoti in tihoti.

² Jakob Peterman je bil subsidiar v Beli peči, umrl 23. marca 1797 na vročinski bolezni (l. c. 257).

V njegovo veliko veselje mu je bilo dne 9. junija 1802 sporočeno, da je izšla cesarska naredba, naj se po dobrem premisleku tekom meseca prijavijo vsi oni redovniki, ki želijo stopiti nazaj v redovno življenje. P. Honorij je brž odgovoril: »Ne najdem v sebi drugega občutka, ne umstvenega razloga ko tega, od katerega je bilo moje srce vedno prešinjeno, namreč, da nisem le voljan vrniti se v redovno življenje, ampak le to želim in hočem, da bi se mogel tja vrniti čimprej. Moji neizpodbitni razlogi so pa ti: 1. Kapucinski red je od Katališke cerkve potrjen in v teh krajih priznan tudi od deželnega kneza: zagotovljen mu je torej obstanek, dokler ga najvišja oblast ne prepove. — 2. Temu še obstoječemu redu sem bil l. 1777. po doseženi predpisani starosti 24 let s slovesno zaobljubo v resnici pridružen: torej mi po mojih redovnih pravilih na noben način ni dovoljeno ta red kdaj zapustiti ali iz njega izstopiti po besedah evangelija: Nihče, kdor roko drži na plug in se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljestvo. — 3. Sicer je res, da sem 5. avgusta 1783 ta red zapustil, toda to se je zgodilo le po najvišjih predpisih, le na izrecen preteč ukaz mojega g. škofa, na ukaz mojega samostanskega predstojništva pod sveto pokorščino, a z mojim izrecnim zatrdilom, da ostanem vkljub svoji izpostavi redu vedno pridružen, in da se izpostavi podvržem le toliko časa, dokler to zahteva sila časa, pomanjkanje svetne duhovščine in dolžna pokorščina visoki duhovski in svetni oblasti. — 4. Zdaj pa so, hvalá Bogu, vsa zasilna sredstva odstranjena in Njegovo veličanstvo Vladar dovoli, da se vsi izpostavljeni redovniki lahko prosto vrnejo v svoje samostane. Njegovo veličanstvo jih razrešuje dosedanje pomoči v dušnem pastirstvu, določa, da so po cerkvenih postavah nezmožni, da bi si pridobili kako svetno nadarbino, in želi, da si oslavljeni samostani spet opomorejo in po ponovnem vstopu tisti, ki so še dela zmožni, nadaljujejo s prejšnjim delovanjem. — 5. Prečastiti ordinariat priznava sam, da so zdaj prenehali vsi vzroki moje izpostave in vse ovire, zaradi katerih doslej nisem mogel svoje Bogu dane obljube v najstrožjem smislu spolnjevati, in je prepuščen povratek v samostan samo moji vesti in prosti volji, zato me pā, ko so vse ovire prestale, samo po sebi spet veže dolžnost, da se vrnem k svojemu prvotnemu poklicu, ki sem ga bil zaobljubil Bogu. — 6. Prazni in neutemeljeni ter neupoštevni so tudi tisti ugovori, ki jih nekateri zastavljajo, češ da bom moral starim onemoglim bratom v samostanu služiti, brez upanja, da bi mogel v starosti ali bolezni, ker samostanskih bratov ne bo, meni kdo služiti. Prav enako ni upoštevanja vreden ta ugovor, da mora zelo siromašno živeti tudi ono malo število samostanskih bratov, ki so tam ostali, in da se komaj komaj preživljajo. Kar zadeva mene, ne silim nazaj v samostan, da bi mi drugi stregli, ampak da bi jaz drugim služil. Ne silim v samostan, da bi tam lagodno in dobro živel, ampak da bi tam pokoro delal in odmrl svetu, v katerem sem postal zaradi dolgoletnega občevanja z njim sam ves posveten in ničemuren. Ko so mi torej vrata do mojega prejšnjega zavetišča spet odprta, ko so spet tako ugodni časi nastopili, kako bi se mogel samo trenutek obotavljati, da grem, kamor spadam, ne da bi me smatral Bog in red za odpadnika? — 7. Da se izognem tej nevarnosti, se odpovem v roke visokega ordinariata svoji, zaradi časovnih razmer mi začasno zaupani lokaliji Rateče, tej službi svoje očetovske ljubezni, z najvdanejšo in najpokornejšo prošnjo, da me reši cerkvena oblast čimprej moje dosedanje obveznosti, da se morem vrniti k svojemu prejšnjemu poklicu. Da podprem to svojo prošnjo, predložim prečastitemu ordinariatu naslednje razloge: 8. Med vsemi redovniki na Kranjskem sem moral jaz najprvi samostan zapustiti in sem že celih devetnajst let v dušnem pastirstvu. Razvrstitev in pravica zahtevata, da se tudi jaz prvi vrnem k svojemu prvotnemu poklicu, in to tem bolj, ker si 9. laskam, da sem deloma to milost tudi zaslužil. Če se prečastiti ordinariat samo mimogrede milostno ozre na moje devetnajstletno službovanje, se bo lahko prepričal, da sem ves ta čas najnatančneje spolnjeval svoje dolžnosti do Vladarja,

do svoje zakonite duhovske in svetne gosposke in do svojih ovčic. Tudi nisem nikdar prečastiti ordinariat s kako pritožbo nadlegoval, nikdar koga tožil ali tožen bil: dokaz moje miroljubnosti in zadovoljnosti, ki mi jo je dajalo spolnjevanje dolžnosti in s tem povezane božje volje. Moj položaj je bil ob razsajajočih nalezljivih boleznih mnogokrat dovolj žalosten, toda zdaj sem — Bogu hvala — svoj tek dokončal in pokorščini sem do konca zvest ostal. V poplačilo vsega tega prosim za to edino milost, naj bom odpuščten nazaj v samostansko življenje.

Čisto se zanesem na velikodušnost in pravicoljubnost prečastitega ordinariata, da ne bo z nikako pretvezo skušal ovirati mojega povratka. To bi bilo za mojo vest neznosno siljenje in pritisk na moj red, ki me je trinajst let redil in izobražal, ne da bi bil prejel od mene najmanjšo uslugo.«

Kakšen je bil uspeh te pretresljive prošnje? Ordinariat je z dopisom z dne 23. julija 1802 lokalistu pač priznal, da je njegova prošnja vzorno sestavljena, da ordinariat ni upravičen njegovi vrnitvi v samostan staviti ovire, toda prepuščeno je le škofu, da določi čas, kdaj ga more odpustiti iz dušnega pastirstva. Zaenkrat je še bistveno potreben v Ratečah in izrecna želja gospoda nadškofa je, da še tam ostane in v potrpljenju čaka na njegov namig.

Toda namiga ni hotelo biti. Pač pa je zašel p. Honorij na svoji gorski lokaliji še v velike gmotne stiske. Vojni časi so povzročili hudo draginjo. P. Honorij je imel 300 gold. letne plače in je moral zanjo opraviti še precej ustanovljenih maš. L. 1803. je potožil škofijstvu: »Pretekla leta sem se preživljal dovolj siromašno, toda nisem se pritoževal, ker nisem iskal na svojem službenem mestu niti lagodnosti niti izobilja, ampak sem se zadovoljeval z borno prehrano. Toda, kako naj se preživljam zdaj, ko so poskočile cene živil za polovico. Pred leti sem dal za bokal vina 8½ kr., za mernik pšenice 2 gold., rži 1 gold. 8 kr., ajde 1 gold., prosa 1 gold. 8 kr. — in kaj se danes zahteva? V kraju, kjer živim, moram plačati za mernik pšenice 5 gold., rži 5 gold., ajde 4 gold., kaše 6 gold. V enaki meri so se dvignile potrebščine, ki so sicer manj nujne, ki pa vendar duhovnik ne more biti čisto brez njih, kakor kava, sladkor, vino, tobak itd., dvignile — smem reči — za dve tretjini. Res je, da more človek tudi brez teh živeti, toda duhovniku, ki sicer ne dobi nobenih dobrot iz kuhinje, kaj prav pridejo zlasti pri bolnikih, da jim more v takem gorskem kraju ob potrebi nekoliko pomagati, ko jim sicer nihče drugi ne.«

Kaj je hotel p. Honorij s tem pojasnilom doseči? Nič drugega ne kot to, da bi postal tudi on deležen dobrote cesarskega odloka z dne 2. aprila 1802, s katerim je naklonil cesar zaradi draginje po 50 gold. na leto onim lokalnim kaplanom, ki imajo samo 300 gold. letne plače. P. Honorij sodi, da bi šla njemu ta podpora pred sto drugimi kurati, ki so nastavljeni v žitorodnih, sadjerodnih in vinorodnih krajih, kjer se z živili lahko oskrbe na lažji način in ceneje, saj imajo skoraj vsi od soseske prepuščten kak travnik, da lahko rede vsaj eno kravo, da ne omenimo drugih dobrot. »Jaz pa, ki sem nastavljen tu v najvišji, najbolj odležni in najmanj rodovitni gorski pokrajini, kjer ljudi preživlja edinole živinoreja, kjer ni ne sadja ne žita, pa nimam niti najmanjšega priboljška, niti toliko ne, da bi mogel rediti eno kravo, a tudi kake druge dajatve nimam pričakovati.«

P. Honorij je tudi na ta priboljšek čakal in čakal, toda ni ga hotelo biti in tudi namiga ne.

(Dalje prihodnjič.)

P. ODILO:

Srce naše vere — sv. maša

Prošnja za sprejem darov.

Ko smo se spomnili svojih dragih, ki smo jih vklenili v molitev, in ko smo zrastle v občestvo svetnikov, se evharistična molitev vrne k daritveni prošnji, ki obsega dve stopnji, namreč: prošnjo za sprejem darov in prošnjo za spremenjenje

darov. Tudi ti dve molitvi kanona sta zelo stari. Starejša je druga. Prošnja za sprejem darov ima sledeče besedilo:

»Sprejmi torej milostno to daritev svojih služabnikov in vse svoje družine, prosimo te, Gospod, vodi nam dneve v svojem miru, reši nas večnega pogubljenja in prištej nas zboru svojih izvoljenih. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.«

Ta molitev se malenkostno, prazniku primerno izpremeni na veliki četrtke ter za velikonočni in binkoštni praznik. Svoj čas je bilo teh sprememb več. Zanimive so besede »vodi nam dneve v svojem miru«. Papež Gregor I. jih je postavil v to prošnjo, in sicer zaradi težav in bridkosti preseljevanja narodov in ob zasedbi Italije po Langobardih. Tudi drugi del te molitve je iz istih težkih časov, ko je bilo na svetu vse zmešano in je od vseh strani pretil sam pogin, pa so bili ljudje ravno tako kot danes zakopani v posvetno uživanje, da se je Cerkev bala pogubljenja in zato milo moli: reši nas večnega pogubljenja! Ta molitev sicer malo moti vrsto misli, je pa vedno času primerna, ker vedno je treba prositi za mir v Cerkvi ter med narodi in da nas Bog obvaruje večnega pogubljenja.

Pri tej molitvi duhovnik razprostre roke nad darove. To je izraz zadoščevanja. Judje so položili roke na spravi dar, na daritveno žival in so hoteli s tem reči, da preneso krivdo greha na žival, ki je bila potem zaklana. Žival seveda ni mogla zadostiti za grehe ljudstva, zato je bila daritev zelo nepopolna. Toda daritev novega zakona je popolna, zakaj daritveno jagnje je Kristus sam, ki je s smrtjo na križu zadostil za naše grehe. Zdaj ima dejanje popoln pomen, ko duhovnik položi roke na darove, hoče reči: Kristus vzame nase s svojo smrtjo na križu vse naše grehe. Sv. maša pa predstavlja to božjo smrt.

Prošnja za spremenjenje darov.

Že tretjič prinaša duhovnik prošnjo za sprejem in blagoslov darov, zdaj pa dodane še novo misel: prošnjo spremenjenja darov. Do zdaj še ni bilo govora o spremenjenju, zdaj pa prvič jasno pove, da se bodo darovi spremenili v Telo in v Kri Jezusa Kristusa. Pomen molitve je: naj Bog darove blagoslovi, da bodo postali Telo in Kri njegovega Sina. Molitev izzveni:

»Stori milostno, prosimo te, o Bog, da bo ta daritev v vsem blagoslovljena, sprejeta, odobrena, tebi primerna in prijetna, da nam postane Telo in Kri tvojega ljubljenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa.«

Med to molitvijo duhovnik darove petkrat prekriža. Prvi trije križi pomenijo presveto Trojico v znamenje, da bo čudež spremenjenja delo troedinega Boga, predvsem Sv. Duha. Vsi peteri križi skupaj pa pomenijo petere rane Jezusove. Kaj je bolj primerno, kakor da nam v tem slovesnem trenutku visi pred očmi podoba Križanega Gospoda, ki iz peterih ran preliva svojo predragoceno kri, ki naj opere vse madeže greha. Primerno bi bilo, da bi zdaj molili s svetim Tomažem:

Daj krvi mi svoje, Jezus Pelikan,
usmiljen me očisti mojih grehov ran;
saj premore ena sama kapljica
zemljo vso oprati grehov madeža.

Molitve za izpremenjenje je ena najstarejših liturgičnih molitev in je ene vrste »epikleza«. Epikleza je v liturgičnem jeziku molitev, po kateri je klican Sv. Duh na daritvene darove, da jih spremeni v Telo in Kri Kristusovo. Tu Sv. Duh sicer ni imenovan, pač molitev sama in njen smisel spominjata na staro epiklezo.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Novo mesto. Julijskega mesečnega shoda ne bomo novomeški tretjeredniki tako kmalu pozabili. V svoji sredi smo imeli ta dan novomašnika tretjerednika, preč. g. Leopolda Povšeta. Slavljence je že v prvih gimnazijskih letih stopil pod zastavo sv. Frančiška v njegovem tretjem redu, spadal je k naši novomeški skupščini in je nekaj časa opravljal tudi službo tajnika. Lahko si je torej predstavljati naše veliko veselje, ko je dosegel čast oltarja in maziljenca Gospodovega.

Pred pobožnostjo v cerkvi smo g. novomašnika povabili v dvorano. Bil je v spremstvu mil. g. prošta in mestnega vikarja. V dvorani mu je tretjeredna skupščina prisrčno čestitala, da je dosegel yzvišeni poklic, ki se je pred njim tresel naš oče sv. Frančišek. Voditelj tretjega reda p. Silvin je g. novomašniku izročil lep duhovni šopek v obliki albuma in še druge darove tretjerednikov.

Po slovesnosti v dvorani smo novomašnika peljali z vso slovesnostjo v cerkev, kjer je imel p. voditelj slovesnosti primeren govor. G. novomašnik je imel slovesne litanije, mil. gospod proštni pa nam je podelil papežev blagoslov.

Novomeški voditelj pravi, da ne, tretjeredniki pa prosijo, naj omenim še to, da je ob tej priliki bil izročeni duhovni šopek p. voditelju, ki je obhajal ta dan desetletnico svoje nove maše. Prav je, da mu tudi mi čestitamo! P. Silvin: Bog živi!

Ljubljana. Tudi naša skupščina se je letos postavila in je pripeljala svojega novomašnika pred oltar. Pri nas je dosegel to čast g. Ciril Lavrič. Sicer je pa razveseljivo dejstvo, da so vsi letošnji novomašniki tretjeredniki sv. Frančiška. Naš novomašnik gospod Ciril je opravil svojo novo mašo z vso slovesnostjo v redovni cerkvi 11. julija ob 10. uri. V cerkev smo ga spremili s tretjerednim križem. Ker je g. Lavrič prvi Frančiškov križar, ki je dosegel čast maziljenca Gospodovega, zato je natančneje poročilo o novomašnih slovesnostih pod predalom »Frančiškova mladina«.

G. novomašnik je imel na julijskem tretjerednem shodu slovesne litanije in je vsej skupščini podelil svoj novomašni blagoslov. G. novomašniku želimo:

»Kjer boš v svoji službi hodil,
Bog Ti svojo milost daj,
da boš srečno duše vodil
k Jezusu v nebeški raj!«

Ljubljana. V naši skupščini imamo tako urejeno, da imamo sprejem in obljube dvakrat na leto, in sicer stalno na določena dneva: pozimi meseca februarja pri mesečnem shodu ter v jeseni na praznik Kristusa Kralja popoldne. Za letos se pripravljajo stari tretjeredniki, da bodo pridobili mnogo novih članov. Skušali bodo vsak vsaj enega pripeljati pod zastavo sv. Frančiška. Ne veste, kako vam bodo hvaležni za to dobroto. Zato res na delo! Pomaga naj vam drobna knjižica »Ob tihi uri«. Kdor bo to knjižico prebral, je gotovo pridobljen za tretji red. Ali si ti tretjerednik že to knjižico prebral? Kako jo moreš drugim priporočiti, če sam ne veš, kaj je v njej! Knjižica je na razpolago na samostanski porti.

Šmarje-Sap. Imeli smo zopet vizitacijo tretjega reda v naši fari. G. voditelj vestno skrbi za to, da imamo vizitacijo vsako leto. To nas poživi, da gremo veselo in vztrajno po stopinjah našega očeta sv. Frančiška.

Zanimiva čestitka jubilarntu. Stara tretjerednica iz Cerknice čestita svojemu zvestemu prijatelju »Cvetju« za biserni jubilej. Takole piše:

Visoko spoštovani jubilarnt 60 letnik! Časopis Cvetje iz vrtov sv. Frančiška! Jaz, preprosta delavka, spodaj podpisana, Ti izrekam globoko čestitanje in visoko priznanje, dolgujem Ti tisoč in tisoč zahval za Tvoje iskreno in zvesto prijateljstvo. Od leta 1886. Te prebiram in bil si mi v vseh teh dolgih in težkih letih pravi svetovalec. V vseh zadregah sem našla v Tebi pomoč, v vseh teminah razsvetljenje, v vseh težavah potrpljenje. Še v visoki starosti mi nudiš podporo. Tako skrbljiv si za sirote stare tretjerednike, za vse, ki se k Tebi približajo. Torej, kako se Ti hočem dostojno zahvaliti, kakor blagoslov božji nate klicati. Prisrčno bodi pozdravljen, častiti jubilarnt. Ponižno se Ti priporočam. Z Bogom! Šule Ivana.

T Franciškova mladina T

Iz kronike ZVFK.

Po trudapolnem delu, ki smo ga imeli z letošnjim nagradnim tekmovanjem, nismo vrgli vesla iz rok. Takoj smo se začeli pripravljati na novo mašo.

Prvi križar — Lavrič Ciril — novomašnik! Počastil nas je naš dobri Jezus in si iz naše srede izbral delavca za svoj vinograd. G. novomašnik je eden izmed prvih križarjev, ki jih je g. p. Krizostom pred 15 leti zbral okoli sebe. Dolgo vrsto let je bil nad vse vesten odbornik, več let je organizaciji tudi predsedoval. Vedno je bil pripravljen zgrabiti za delo. Kot bogoslovec je bil taborni vodja križarskih počitniških letovanj v Poljanski dolini. Kdo bo pozabil njegov prijazen nasmeh?! Nikdar ni nikogar kaznoval, saj je zmerom »rajtal«, da je za fante bolje tako!

Pri Cirilovi novi maši, 11. julija, smo peli križarji ob spremljavi opernega orkestra. Popoldne pa smo mu za spomin priredili v Franciškanski dvorani skromno akademijo.

Našemu preč. novomašniku g. Cirilu želimo mnogo sončnih dni v Gospodovi službi!

† Benet Andrej.

Natanko en mesec po novi maši je križarsko organizacijo hudo zadela vest: umrl je njen prvi član! Božja previdnost je izbrala Beneta Andreja.

Da umrl bo, vsak dobro ve... tudi naš mali Andrejček... ne ve pa kdaj, kako in kje... Tako mlad je še bil, razposajen, vedno

vesel. In muzikant od nog do glave. Mladost mu je žarela iz oči in vsi smo ga radi imeli.

Zdaj Andreja ni več. Vsevedni ga je vzel k sebi prav na prvi petek.

8. julija smo ga dostojno spremili k zadnjemu zemskemu domu. Slovesno sv. mašo zadušnico smo imeli teden po nesrečni smrti. Naš pevski zbor je pri maši izvajal Foersterjev Requiem.

Gospod, presadi dušo svojega služabnika Andreja na kraj luči in miru in pridruži jo svojim svetnikom. Prosimo Te, usliši nas!

*

V počitnicah vlada znamenje počitka. — Zdaj imajo »zabušanti« besedo. Seveda pri križarjih ni tako! Res, rednih sestankov nimamo, zato pa krožki temeljiteje delajo.

Pevski krožek ima vaje dvakrat na teden ob torkih in sredah. Ker so počitnice, imamo na sporedu večinoma poskočne pesmice. — Fr. Kaniziju nagajamo kar se da. Zivce je že izgubil, potrpljenja pa še ne! Tako nas gnete in gnjavi, da smo že vsi mehki! Potem pa prav pojemo! Kaj veseli bi ne peli, dokler Bog nam zdravje da!

Glasbeni krožek pa je narastel v cel orkester. Prosili smo g. patra Ačka in ta se sedaj z nami ubada. Vaje imamo trikrat na teden: ponedeljek, četrtek in soboto. Kadar pride naš voditelj g. p. Odilo poslušat, se mu kar samo smeje, tako gre! »Alo, pozavna in rog preglasno! Stop! Kje je klarinet? Oho, spi se v hotelih, doma in na Veliki planini! Od začetka!« In tako se potimo ves večer, znamo pa le navsezadnje!

Odbor se je tudi splašil v počitnicah! Vsak teden je seja! Sumljivo! Bo že spet kakšna prireditev v Franciškanski dvorani!? Bomo videli! Sicer je pa vse v redu: knjižnica posluje kot prej, odbojko igramo, pinkponk nabijamo in čakamo šole.

Kronist.

P. Ferdinand Zajec — zlati redovni jubilant. Dne 12. septembra preteče petdeset let redovnega življenja p. Ferdinandu Zajcu. Ta dan pred pol stoletjem je namreč delal neslovesne redovne obljube pred milostnim oltarjem Marije na Trsatu. Jubilant je rojen umetnik. Goji dve umetniški panogi: glasbo in slikarstvo: povsod, kjer je služboval po naših samostanih, je bil voditelj cerkvenega petja, kjer je s svojim zvočnim tenorjem izdatno pomagal. Velik mojster je na orglah, saj je zadovoljil celo znanega p. Hugolina Sattnerja. Poleg muzike in dušnopastirskega dela je vedno zaposlen s čopičem, ki mu spretno teče in je z njim ustvaril že marsikatero lepo delo. Mnoge cerkve se ponašajo z njegovimi umetninami. — Jubilant je bil rojen v Novem mestu 30. maja 1876. Duhovnik je že pet in štirideset let. Svoj zlati redovni jubilej obhaja v ljubljanskem frančiškanskem samostanu. Iskrene čestitke!

P. Jožef Aljančič — petdesetletnik. Dne 30. septembra se bo srečal z očetom Abra-

hamom frančiškan p. Jožef Aljančič. Rojen je bil v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Ker je bil njegov oče uradnik in je v raznih krajih služboval, je mali Alfonz tudi tam obiskoval ljudsko šolo. Gimnazijo je študiral in dovršil v Ljubljani. Leta 1915. je bil poklican med prvo svetovno vojno k vojakom in se je boril na obeh frontah. Ko vojake je doslužil, vstopil je v duhovski stan. Leta 1916. je zaprosil za sprejem v frančiškanski red in je bil preoblečen v Brežicah dne 24. jan. 1916. Teologijo je študiral v Ljubljani in v Mariboru. Posvečen je bil 11. julija 1920. Do 1929 je opravljал razne službe po naših samostanih, to leto pa je prestopil v vzhodni obred, kjer je ostal tri leta. V službi je bil na Poljskem v Lwowu, v Uniwa, Slowita ter v Križevcih pri pokojnem vladiki dr. Njaradiju. Nekaj časa je bil tudi župnik v Djevdjeliji v Makedoniji. Leta 1932. se je vrnil v latinski obred in je zopet prejel za delo med rojaki. Petdesetletni jubilej ga je našel v ljubljanskem samostanu. Iskrene čestitke!

Predvsem dostojnost!

(Razmišljanje ob sklepih spokornega dne.)

Da bi naša posvetitev Marijinemu Srcu imela kaj trajnih sadov, zato je pri spokorni pobožnosti na Rakovniku 25.000 udeležencev pred brezjansko Marijo podalo slovesno izjavo, da se hočemo varovati posebno grehov, s katerimi je naš narod Boga v zadnjem času veliko žalil.

Na to slovesno izjavo ne smemo pozabiti! Zdaj je treba pokazati, če nam je ta izjava resna, če bo naše poboljšanje resnično ali ne.

Med drugim smo tudi slovesno izjavili: Zahtevam nespodobne mode se ne bomo vdajali, ker nočemo hudo žaliti našega Gospoda.

Marija v Fatimi je sama povedala, da nespodobna moda hudo žali Gospoda. Iz nebes samih je moral priti glas, kako Bog o nespodobni modi sodi — nasproti vsem tistim, ki so to stvar omalovaževali.

Cerkev je nespodobno nošo vedno obsojala, papeži so jo odločno grajali. Žal, da tudi katoličani papežev o tem niso dovolj poslušali.

Leta 1930. je izdala z odobrenjem papeževim kongregacija koncila natančne predpise za katoličane glede noše, obsegajoče 12 točk. Prezrli in preslišali smo jih popolnoma.

Pij XI. je govoril 26. maja 1925: »Povedati vam moram, kako me boli srce, ker sem moral vrata svoje očetovske hiše zapreti nekaterim sicer dobrim in poštenim ženam in dekletom, ki niso imele čuta za dostojno obleko.« — 28. oktobra 1925: »Delajte vse proti nesramni noši in vedenju. To je strašna sramota za današnji ženski svet. Hočejo biti kristjani, pa delajo sramoto krščanskemu imenu.« — Podobno je govoril še večkrat:

Pij XII. je pred velikim zborom ženstva dvakrat govoril o modi: »Dostojnost, sramežljivost ni več moderna. Žene in dekleta iz grde nečimrnosti pozabljajo na krščansko sramežljivost, da ne čutijo več, kaj je dostojno, kaj nedostojno. Zgubile so čut sramežljivosti.« Najgrše je pa, kako matere otroke oblačijo. »Ve ste krive, matere, da vaši otroci zgubljajo prirojen čut sramežljivosti. Če bi se ve tega zavedale, bi od sramu zardele in bi se prestrašile sramote, ki jo pripravljate same sebi, in škode, ki jo povzročate otrokom. To je začetek duhovne pogube.«

«Osservatore Romano» dodaja k tem papeževim besedam: »Ali so res razgaljena ženska kolena in gole noge višek omike in lepote? Ali niso mnogo bolj prikazen grdobije in zoprnosti? Pred oltarjem pa taka moda postane celo bogokletna.«

Tudi Japonci, Kitajci, Indijci, ki so ohranili še nepokvarjen naravni čut dostojnosti, se zgražajo nad perverzno evropsko nošo.

Neki profesor, ki je to sam videl, je povedal, da so dijaki v vroči Afriki bolj dostojno oblečeni kakor pri nas.

Moda je tiran, ki se mu klanja vse. A krščanstvo mora biti pokvarjenemu svetu kvas. Žal, da pokvarjeni svet bolj prekvaša kristjane, kakor kristjani pokvarjeni svet. »Vi ste sol zemlje,« je rekel Kristus, »če se pa sol pokvari, s čim se bo solila?«

Kaj je dostojno?

Sv. oče je rekel pred velikim zborom ženstva: »Ljudje ne čutijo več, kaj je dostojno, kaj je nedostojno. Zgubili so čut za sramežljivost.«

Morda nam bo nekoliko pojasnila, kaj je dostojno, kaj nedostojno, odredba, ki jo je izdal 23. svečana letošnjega leta milanski kardinal Schuster in jo je objavil katoliški dnevnik «L'Avvenire».

1. Najstrože je zabranjen vstop v cerkev in pristop k sv. zakramentom vsaki ženski: a) ki nima popolnoma pokritih rok, a ne samo do komolcev; b) ki ne nosi dolgih nogavic, tako da pokrivajo celo nogo; c) ki nima krila, ki sega daleč pod kolena; d) ki nosi odkrit vrat in prsa.

2. Zabranjen je vhod v cerkev moški in ženski deci z golimi rokami ali s krilom oziroma hlačami, ki ne segajo vsaj do kolen.

3. K spovedi morajo pristopati ženske s pokrito glavo, lice in ustnice pa ne smejo biti namazane z minijom in drugimi tinkturami. Ne spodobi se namreč deliti sv. zakramente »maškaram«.

4. Župniki, upravitelji cerkvá, kakor tudi vsi redovniki so v vesti strogo dolžni izvrševati te odredbe in ne sme se dogajati kakor kdaj prej, da se nekateri strogo drže teh predpisov, dočim jih drugi vzamejo na lahko roko. Prisiljeni smo, da zapretili vsem župnikom in redovnikom s kaznijo »suspensionis a divinis«, kateri bi ne izpolnjevali teh predpisov. Ali bolj kot cerkvenih kazni se moramo bati prekletstva božjega nad onimi, ki onečaščujejo hišo božjo, kakor tudi nad onimi, ki pri tem s svojim molkom sodelujejo.

5. Zato bo potrebno, da bodo ob nedeljah in praznikih stale ob cerkvenih vratih starejše osebe, ki bodo vljudno, a brez vsakega opravičevanja zavrnilе vsakega, ki se po njih preudarku ne drži teh predpisov.

Opozarjamo tudi spovednike, da naj ne dajejo odveze onim, ki dajejo javno pohujšanje z nespodobno nošo, držeč se pri tem predpisov najbolj odvažnih moralistov.

Opazka 1. Morda bodo te stroge odredbe odvrnile od cerkve in od svetih zakramentov kake osebe, ki se nočejo odpovedati svojim slabim navadam. A vsakdo mora razumeti, da je za Cerkev mnogo bolje, da se odsekajo suhe veje, da se vsaj zdrave ohranijo. Krščanstvo mora biti evangeljsko, ali pa ni nikakršno. Vsak pa vidi, da oni kristjani, ki se trdovratno drže pohujšljive in pogsanske noše, nikakor niso odločni, ampak brezbrizni nasproti temu, da pripadajo Cerkvi, ki je v svojem bistvu sveta.

Opazka 2. Ti predpisi veljajo za Cerkev, ker je vsaj v cerkvi škof tisti, ki ima pravico ukazovati. Prosimo pa in rotimo svoje vernike, da bi se tudi izven cerkve držali teh predpisov, ker morajo imeti pred očmi, da je naše telo tempelj Svetega Duha. Duhovniki pa naj tudi v pridigah in v spovednici naglašajo, kako težak je greh pohujšanja, ki ga napravlja nečedna moda. Naj povedo vernikom, da je v tem predmetu neka površnost, ki lahko privede do velikega greha, kakor pravi psalm: »Noluit intelligere, ut bene ageret,« »Ni hotel razumeti, da bi dobro delal«.

Opazka 3. Ako hočemo, da odvrnemo od sebe biče božje jeze, ki nas po zaslugi tepejo; ako hočemo, da blagoslov pride nad našo domovino in nad naš narod, odpravimo prej svoje slabe navade, odrecimo se prej delom in napuhu hudičevemu, sledimo naukom sv. evangelija in zapovedim svete Matere Cerkve. Usmiljeni Bog se bo spet takrat obrnil k nam, kadar se bomo mi obrnili k svojemu Bogu.

Opazka 4. Ta odredba se mora prebrati po vseh cerkvah in objaviti, da stopa v veljavo z dnevom vstajenja Gospodovega.

Naj nas milosrčni Bog vse blagoslovi!

Tako kardinal Schuster, milanski nadškof. Predpisi so obvezni seveda samo za milansko škofijo, bo pa zelo koristno, če si tudi Slovenci po njih izprašamo vest. J. K.

Ni odgovorila, samo roke je ovila Marku okoli vratu in se na njegovih prsih zjokala.

Kakor dete na materinih prsih nazadnje vse trudno zaspi, tako se je zgodilo tudi Leli.

Z veliko skrbnostjo je Mark spečo položil nazaj na njeno ležišče in jo dobro zadegal, potem pa se je usedel k njeni glavi in z mokrim očesom bedel nad njenim nemirnim spanjem.

Neskončno se mu je smilila in iz vsega srca rad bi ji pomagal, jo podpiral v njeni skrivnostni bolesti.

Toda kakšna boleost jo muči? Ugibal je, razmišljal in iskal, ničesar pa ni našel, zato se je v njem vzdignila onemogla jeza zoper neznano silo, ki stiska njegovo ljubljeno sestro.

Ker si sam ni vedel več pomagati, se je odločil za poslednji izhod. »Ne gre drugače, moram k župniku, čeprav Lela tega ne mara.« Počasi in previdno je vstal, da ne bi sestre prebudil; hotel je le še teto poiskati, ki je na potoku prala, da bi bolnici postregla, če bi česa potrebovala.

K župniku pa le ni šel, kajti ko se je s starko vrnil, je bila sestra že pokonci. Bila je zelo bleda in prepadena, a je vendar rekla, da se počuti bolje.

Mark jo je ves srečen gledal. Kdo pa bi tudi mogel biti veselejši, da je ozdravela, če ne on! A kmalu se ni več smehljaj in je začel dvomiti. Je Lela res ozdravela? Se res počuti dobro? Videl je, kako se trudi, da bi se držala pokonci, kako ji trepečejo roke, ki bi rade uredile zmršene lase, kako ji je po bledem licu pritekla solza. Hotel je z njo govoriti, hotel se ji je približati, pa ga je že prehitela. Z obraza mu je prebrala njegovo namero, a svoje skrivnosti vendar ni smela nikomur izdati. Še enkrat je zmagala njena krepka volja, zravnila se je, z odločnimi koraki stopila po leseni sodček za vodo in se z njim odpravila proti potoku. Ko je šla mimo brata, so ga njene oči pozdravile tako jasno, da so ga prevarile in je njeno omedlevico imel samo za hipno slabost.

Mladenka bi se najrajši skrila za kako živo mejo in se tam čisto na samem zjokala. Pa je le stopala naprej, počasi in omahujoče. Močno je potrebovala pokoja, a še močnejši je bil strah, da bi njeno sramotno tajnost izvedel Mark, oče, rod. Prišla je do potoka, sodček postavila na tla in se pripognila, da bi s pločevinasto posodo zajela vodo. A že jo je vrglo nazaj, kakor da jo je pičil gad. Tamle v valovih potoka je videla nek obraz — svoj obraz? Kaj še! Njegov — sredi temnih oči pa zli pogled Pala Gioka, ki ga pozna, se ga boji in sovraži.

Prekleta si, za veke zgubljen, je vpilo v njeni duši, tvoja duša je zapisana hudiču, tvoje telo — njemu!

Umikala je oko pred vodami potoka, a kamor koli se je umaknilo, povsod je videlo isto podobo. Če pa je oči zaprla, je prišla prikazen še bliže, tako blizu, da je skoraj čutila njen dih. O, da bi mogla umreti, kar tukaj umreti, takoj umreti! Da bi se odprla usmiljena zemlja in jo sprejela v hladne globine, kjer bi smela počivati! Naslonila je glavo na sodček in se bridko zjokala. O brezsrčno praznoverje, kaj si naredilo iz mlade, nedolžne in življenja vesele mladenke, da je postala žrtev mrke domišljije, zaslepljena in zdrobljena!

Planila je na noge. Kakor neusmiljen bič jo je zapekla misel: Doma čakata brat in teta — pazi na svojo skrivnost!

Z mrzlično naglico je napolnila sodček, čeprav ji je grozil obraz v vodi, in si ga privezala na hrbet. Živci so ji otopeli in nobena stvar ji ni bila več mar. Obraza v vodi se ni več bala — groznje in posmeh čarovnice so ji donele na uho samo še od daleč. Kakor stroj je prestavljala noge, se vzpenjala po strmem, zverženem potu, šla mimo hiš, po dvorišču, čez prag, nesla sodček na njegovo mesto in bila celo toliko močna, da je vprašala:

»Mark, boš pil svežo vodo?«

Ta dan, noč in ves naslednji dan je vzdržala, potem pa so bile njene moči pri kraju!

Ko se je znočilo in so njeni domači zaspali, se je zmuznila iz hiše.

Kakor da jo žene prekletstvo, nevidna in nepremagljiva sila, je kakor mesečna stopala v noč, ne da bi se kdaj obrnila, ne da bi se ustavila in — krenila na pot, ki je peljala k Palu Gioku!

Prišla je na cilj — stopila v kočo. Ni slišala krika radosti, s kakršnim je Pal Gioka planil na noge, ni čutila, kako so jo oklenile njegove roke, jo poljubile njegove ustnice. Kakor da je mrtev kip, brezčuten in brezbrizen, se mu je vsa prepustila.

*

Kmalu po polnoči je Pal Gioka vstal, bil je že skrajni čas! Moral je vse pripraviti za beg, kajti proč morata, preden se zdani.

Pogledal je Lelo. — O, kako jo ljubi! Kako hudo je morala trpeti, preden se je odločila, da odide k njemu — zato je bila snoči tako tiha, tako žalostna! Zanetil je ogenj. Ni pa bilo dračja za kuho. Stopil je venkaj, da ga poišče; pri tem pa je prevrnil jatagan, prislonjen na steno. Votlo je udarilo in Lelo prebudilo. Odprla je oči in pogledala naokoli.

Kakor da so se na mah razpodile megle, ki so ji doslej zakrivale notranji pogled, je spoznala vse, se spomnila vsega, vsega! Strašna norost jo je bila obsedla in jo pripeljala v kočo tega človeka! Ni tega storil hudič, storile so besede čarovnice. Joj, kaj bo rekel Mark! Že se je odločila, skočila pokonci, stopila v temno noč in bežala — proti domu.

Pal Gioka je z dračjem prišel v kočo, pa Lele ni več videl. Prej je spala na ležišču, zdaj je ni več. Ustrašil se je, pa se takoj spet pomiril. Seveda, malo bolj sem se zamudil, medtem pa se je Lela zbudila, opazila, da ni ne vode ne lesa, in je odšla ponj. Se pač nisva srečala. Ob potoku je ali v lesu — precenil je razdaljo in začel šteti njene korake. Zaman. Ni je bilo nazaj. Odšel je spet venkaj, da jo poišče.

Zdaj ga je hudo zaskrbelo. Ni je našel ne ob potoku, ne v gozdiču z redko podrastjo. Spet je stekel v kočo. Morda se je pa že vrnila, ne da bi jo bil opazil. — Ni je! Strašna groza mu je stisnila srce. Izgubil je vse! Vse je premetal po koči, tramovje, lesovje, skromno pohištvo, prebrskal suho listje na ležišču, pretaknil vse kote, zraven pa klical njeno ljubo ime, molil in klel. Naenkrat pa mu je duša vztrepetala ob strašni misli. — Mladenka, ki je prišla k njemu, ki jo je držal v naročju, ni bila njegova Lela, bil je le bloden privid, slepilo pekla, bil je — hudič!!

Čarovnica se mu je posmehovala, zato mu je poslala — hudiča!

Kakor da ga preganja in biča tisoč pošasti, je planil iz kočice, stekel v les in gor v gore, brez steze, čez korenine in podrtine — se spotikal, padal, težko dihal in se znojil.

Nazadnje je došel na vrh Malunga. Izmučen in dognan je zdrknil na tla. Nebo je začelo siveti, se bolj in bolj svetliti. Ze so se jasno razločile visoke gorske kope naokoli, mogočni hrbet Veglie, razdrapana, bela pobočja Čafika. Spoznal je temno zelenje gozdov, nepravilne štirikotnike polj in senožeti, razločil svetli blesk potoka Rubiga, raztresene spokojne dvore Kriezegov.

Cloveka še ni bilo nobenega na spregled. Kmalu pa so se zdaj tu zdaj tam odprla vrata in stopil je venkaj moški ali ženska.

Začelo se je spet življenje.

Vse to pa Pala Gioka ni zanimalo. — Oko se mu je oklepalo samo ene svetle lise, ene same kočice, doma starega Doda. — Rad bi z očmi prodril skozi streho in zidove, da bi uzrl eno edino. Njegovo življenje in zveličanje zavisi od tega, je li ona v hiši ali ne. In čakal je — čakal! —

Naenkrat so se vrata odprla in zagledal je mladenko s sodčkom na hrbtu — Lelo!

Bila je tamkaj, doma, torej ni bila ponoči pri njem; pri njem je bil — hudič! »Hudič!« je zavpil Pal s stisnjenim, drhtečim glasom. —

Planil je na noge in zbežal kakor večni žid v legendi.

12. Srčne muke.

Zadaj za hišo starega Doda leži majhen zelenjadni vrt, stisnjen med zid in poraslo pobočje. Obdaja ga šibka ograja, samo toliko, da zadržuje požrešne koze. Ob ograji pa raste nekaj sadnih dreves.

V kotu ob hišnem zidu stojita nedaleč narazen dve lipovki. Njune veje se v višini stikajo, križajo, prepletajo in na ta način napravljajo daleč naprej visečo zeleno streho. Pod njo je preprosta lesena klopca.

Tu je sedela Lela.

Že nekaj časa sem je to njeno najljubše zavetje, vse od dne dalje, ko je njeno ubogo nedolžno srce začela razjedati pekoča muka in strašna skrb, vse odkar je morala svetu prikrivati svojo sramoto. Kakor si ranjena srna išče goščo v gozdu, da umrje v samoti, tako se je ubožica skrivala semkaj, da zakoplje svojo bol v najbolj skritem kotičku.

Tudi danes. Na kolenih je imela bratovo srajco; vzela jo je s seboj, da jo popravi, pač tudi zato, da bi imela izgovor. Krpala je in šivala, a vendar v duhu ni bila pri delu. Zdaj pa je šivanje opravila, vtaknila iglo v blago, spustila roke v naročje, z mučno kretnjo glavo vzdignila, se zamislila in strmela v praznino.

Mladenke skoraj več ne bi spoznal. Nič več ni pela, ni se smejala, postala je resna in tiha, ogibala se je ljudi, zlasti veselih. Tudi na zunaj se je spremenila. Izginila je z lic cvetoča, zdrava barva, oko je postalo kalno in brez nekdanje živahnosti, večkrat zardelo od skrivaj pretočenih solzá, postava se je upognila, hoja postala plazeča in negotova. In ta sprememba je nastopila naenkrat, začela se je na dan po tisti noči, katero je ubogo nesrečno dekletko prebilo v koči Pala Gioka.

Tedaj njene odsotnosti ni opazil nihče. Še ponoči se je vrnila, se izmučena in strta zrušila na preprosto ležišče in od najgloblje izčrpanosti trdno zaspala. Ležala je prav do dne, kakor svinec in smrt je bilo njeno spanje. Nihče si je ni upal zbuditi, saj so bili veseli, da sploh more spati. Ko pa se je nazadnje prebudila, se je čutila vsa zbita na duši in telesu.

(Dalje prih.)

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

VLADIMIR TOMINEC:

1. Predavanje o Podpornem odseku III. reda sv. Frančiška in redni letni občni zbor Stavbne zadruge »Mirni dom«, z. z o. j.

V prejšnji številki »Cvetja z vrtov sv. Frančiška« je bilo objavljeno, da bo predavanje o Podpornem odseku III. reda dne 22. avgusta in redni letni občni zbor Stavbne zadruge »Mirni dom«, z. z o. j., dne 29. avgusta t. l. v domu svetega Frančiška, Ljubljana VII, Černetova ulica št. 17.

Medtem je pa izšel razglas poveljništva XI. Armadnega zbora, ki je objavljen pod št. 198 v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, kos št. 60, z dne 28. julija 1943, katerega druga točka se glasi:

»Trajno se prepoveduje vsakršno javno zbiranje več kot treh oseb, prirejanje zborovanj, manifestacij, sestankov in podobno, čeprav v zaprtih prostorih i. t. d.«

Iz navedenega razloga se zgoraj navedeni sestanki zaenkrat ne morejo vršiti. Kdaj se bodo vršili, bó pravočasno objavljeno.

2. Ali dobim kaj obresti, ker sem vnaprej plačala prispevke za Podporni odsek?

Preden odgovorimo na to vprašanje, moramo predvsem poudariti, da Podporni odsek III. reda ni nikaka hranilnica ali bančna ustanova, ampak samo odsek III. reda sv. Frančiška, ki ima namen olajšati dneve starosti in onemoglosti onim članom in članicam tega odseka, ki plačujejo mesečno, četrtno, polletno ali pa celoletno skupno naenkrat svoje mesečne prispevke.

Ker torej podporni odsek ni hranilnica, ne more biti niti govora o tem, da bi se izplačevale obresti, odnosno da bi se pripisovale obresti onim, ki bi morda vplačali kake mesečne prispevke vnaprej. Da ne bo nikakih dvomov o tem, kam grede obresti, ki jih dobimo eventualno na račun onih zneskov, ki so plačani vnaprej, moramo pojasniti vsem, da je premoženje Podpornega odseka last plačujočih članov in članic in deloma tudi onih, ki že prejemajo stalne mesečne zneske. Da lahko obstoja Podporni odsek in da lahko izplačuje stalne mesečne zneske, mora od nekod dobivati potrebna denarna sredstva. In ta denarna sredstva se mu stekajo bodisi iz darov, nekaj ostane tudi od onih, ki predčasno umro, največ se pa nabere iz obresti celotne glavnice. Nikogar ne silimo, da vplačuje stalne mesečne zneske vnaprej, ampak je vsakomur na prosto dano, kako plačuje svoje obveznosti. Pri tem pa moramo opozoriti na sledeče: Če plačuje kdo vnaprej za par mesecev skupno, prihrani nam prvič na papirju, ker ni

treba pisati večkratnih potrdil, ampak zadostuje samo eno potrdilo, nam drugič prihrani na času, ker je znesek v kartoteki in v knjigah hitreje vpisan, in tretjič si sam prihrani skrb in hoje v našo pisarno za redno plačevanje mesečnega prispevka. Najglavneje je pa še to, da s tem, ko vplača mesečne prispevke za naprej, pomaga svojim sočlanom in sočlanicam Podpornega odseka, ker se s tem nabira denar, iz česar se plačujejo stalne mesečne obveznosti Podpornega odseka.

Izplačevanje obresti pa je nam tudi zakonito zabranjeno, ker naš odsek ni hranilnica, kar ponovno poudarjamo, ampak le dobrodelna ustanova. Če bi izplačevali obresti, bi morali plačevati davke in narastli bi tudi drugi stroški, katerih pa sedaj nimamo.

Iz teh razlogov bo vsakdo uvidel, da Podporni odsek ne more in ne sme plačevati obresti onim, ki bi plačevali mesečne prispevke vnaprej.

In naj molijo za mrtve...

Preč. g. Jožef Brešar — Velesovo. Dne 25. junija je umrl v Velesovem na Gorenjskem tamkajšnji upokojeni župnik g. Jožef Brešar. Velik del Gorenjske je zajokal ob njegovi smrti. Ljubeznivega starčka-trpina so

mnogi Slovenci poznali z Brezja, kjer je nekaj let pred vojno bival. Dolga leta je bolehal na nogah in vendar je še vedno vsako jutro drsal v cerkev Marije Pomagaj, kjer je maševal in mnogo spovedoval. Po privedu se je v jeseni 1941 naselil na Trati v velesovski fari. Dasi bolan, je maševal, kadar je le mogel, v velesovski cerkvi. Ker so mu noge popolnoma odpovedale, so mu Velesovci napravili stol in ga v njem prenašali do oltarja in tudi pred oltarjem, kadar je bilo treba. Letošnjo Veliko noč so imeli v Velesovem procesijo vstajenja. Za g. Brešar-

ja so pripravili voz, ga v stolu dvignili nanj in ga peljali v procesiji. Bolni župnik pa je na posebni mizici na vozu držal Najsvetejše. To so bili ganljivi prizori, ki jih Velesovci ne bodo nikdar pozabili. G. Brešarju, velike-mu častilecu Marijinemu in vnetemu sinu sv. Frančiška, naj bo dobri Bog bogat plačnik!

Preč. g. Ivan Tomažič — Trebnje. V Trebnjem se je smrtno ponesrečil gospod dekan in voditelj tretjeredne skupščine Ivan Tomažič. Vračal se je z božje poti od Marije na Zaplazu in je padel s kolesa tako nesrečno, da je bil pri priči mrtev. Ko so se dolenski zvonovi oglašili v večernem mraku v čast nebeške Kraljice, je g. dekan v smrtnem boju klical k Mariji: »Bo zadnja ura bila, Marija prid' po nas!« Ob večernem pozdravu Mariji se je uresničila beseda naše pesmi:

»Moj duh pozabi teh dolin,
na kraj nebeške misli slave,
kjer bode zemlje solzne sin
na veke klical blažen: Ave!«

† **Fr. Daniel Grobler OFM.** V Viroviti na Hrvaškem je dne 30. marca umrl samostanski brat-tretjerednik Daniel Grobler. Zadnje čase je bil pri Sv. Trojici v Slov. goricah, od koder je prišel na Hrvaško, kjer ga je srečala smrt. Pokojni je bil rojen leta 1876. pri Sv. Juriju pod Taborom, v red sv. Frančiška pa je stopil leta 1909. V samostanu je zvesto opravljal službo vratarja in zakristana. Naj v miru počiva!

Nove knjige

Sv. Avrelija Avguščina Zbrani spisi. Deveti zvezek. Govori o Janezovem evangeliju. Poslovenil dr. Franc Ksaver Lukman. V Ljubljani 1943. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. 53 lir, v platnu 70 lir.

Pričujoča zbirka obsega 44 govorov velikega cerkvenega govornika sv. Avguščina, v katerih je razložil prav nazorno prvih devet poglavij evangelija sv. Janeza. Govori so razen 4 govorov Jan 6 prevedeni v skrajšani obliki, vendar je v njih vse, kar utegne biti bralec koristno. Duhovne koristi pa bo imel bralec obilno, ker je Janezov evangelij dal sv. Avguščinu obilo priložnosti in spodbude za globokoumna izvajanja o verskih in nravnih naukih sv. vere kakor tudi navodil za duhovno življenje.

Sv. Cecilija Cipriana Izbrani spisi. Drugi del. Traktati. Dodatek: Diakona Pontija Ciprianovo življenje. Poslovenil dr. Franc Lukman. V Ljubljani 1943. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. 50 lir, v platnu 62 lir.

Za ta zvezek moramo biti g. prevajalcu še posebej hvaležni. Obsega namreč razprave o važnih dušnopastirskih vprašanjih Ciprianove dobe, ki jih je sprožila takratna izredno ostra in usodna borba v javnem življenju. Ko bereš te spise, vedno jasneje spoznavаш resnico, da ni nič novega pod božjim soncem. Podobno vprašanje čutimo mi danes. Še več! Trditi smemo, da duhoviti in borbeni svetnik 3. stol. v mnogočem kaže na vire gorja tudi naših dni in v marsičem rešuje tudi vprašanja naše dobe. Zato je ta knjiga pomembna ne le za dušne pastirje, ampak za vse, ki se trudijo za dvig življenja v družbi in družini. (Sl. 3. VI. 1943.)

P. M.

Oba prevoda toplo priporočamo.

Darovi

Za frančiškanske misijone: 450 lir: Misijonski krožek v Novem mestu; 170 lir: Neimenovani; 141 lir: ZVFK Ljubljana; po 100 lir: Debeljak Vladimir, Ljubljana, Gajšek Peter, Ljubljana — oba za krst dveh otrok; po 50 lir: Neimenovana, Neimenovana v čast sv. Tereziji, 3. dekl. ljudska šola v Šiški (po p. Metodu); 30 lir in znamke: Bežigradska ljudska šola (po p. Klemenu); 15 lir: Ljudska šola v Šiški (po p. Otmarju); po 10 lir: štirje neimenovani, C. T., S. A., Koprivec Terezija; 4 lire: Neimenovani.

Za člane **Frančiškanske misijonske družbe** se bodo brale sv. maše: 8. septembra, 17. oktobra, 2. novembra — vsakokrat ob 7. uri v frančiškanski župni cerkvi Marijinega Oznajenja v Ljubljani.

Za Armado sv. Križa: 20 lir: Viršek Ivana.

Za Sklad »Cvetja«: 15 lir: preč. g. Stroj Alojzij; 9 lir: Trontelj Marija; 7 lir: † Stanko Marija; 5 lir: Mramor Ivana; 3 lire: Jakomin Jera; 2 liri: Krašovec Ivana.

Poverjeniki Cvetja

ki so pridobili »Cvetju« nove naročnike, in sicer:

1: Kaplanija Št. Jernej na Dolenjskem (ponovno).

Novi naročniki

Ambrožič Magda, Cotman Karel, Dremelj Ana, Jagodie Frančiška, Kovačič Marija.

Zahvala

Zahvaljujem se brezjanski Materi božji in sv. Mali Tereziji za uslišano prošnjo. N. N.

Kdo pristrčno ne žaluje — ko to Mater premišljuje?

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Frančiškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)
ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4'— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.